

МЕТЛА

ЧАСОПИС ЛЬВІВСЬКОЇ АРХИЄПАРХІЇ УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-КАТОЛИЦЬКОЇ ЦЕРКВИ

Господь Ісус Христос завітав до Львова

Як відомо, до Львова прибула унікальна реліквія – оригінал Нерукотворного образу Ісуса Христа. Вже від 30 січня святиню виставлено до почитання в Архикафедральному соборі св. Юра. І, як передбачається, у Львові вона перебуватиме до Стрітіння Господнього, котре святкуємо 15 лютого. Отож, упродовж двох тижнів вірні матимуть можливість діткнутися святині світового значення, помолитися перед нею і впросити у Господа Бога благодаті на кожну потребу.

Названа реліквія постійно знаходиться в особистому кабінеті Папи Франциска і востаннє покидала Ватикан сто років тому. Аж тепер, у цей тривожний і неспокійний для України час, Вселенський Архидієєс Папа Франциск надав оригінал Нерукотворного образу Ісуса Христа для молитовного почитання в Україні. Це сталося за благословенням Предстоятеля УГКЦ Блаженнішого Святослава і на прохання Митрополита Львівського Високопреосвященного владика Ігоря. Слід зазначити, що можливість побачити цю святиню в Україні стало можливим також за сприяння Тетяни Іжевської, Надзвичайного і Повноважного Посла України при Святому Престолі.

«Ще задовго до подій, які сьогодні відбуваються в нашій державі, Високопреосвященний владика Ігор, Митрополит Львівський, звертався до Святішого Отця із проханням надати таку реліквію світового значення для почитання в Україні, – розповідає адміністратор Архикафедрального собору Святого Юра, митрофорний протоієрей Роман Кравчик. – Однак Боже провидіння було іншим. Святіший Отець задовольнив наше прохання саме тепер, коли ми потребуємо найбільшої видимої підтримки Божої».

Сьогодні багато говориться про існуючі нерукотворні образи Ісуса Христа. Зокрема, Туринська плащаниця та «Хустина св. Вероніки» привертують до себе особливу увагу як простих вірян, так і вчених. І якщо Туринська плащаниця відома на увесь світ, то про «Хустину св. Вероніки» знають менше. Про ці та про інші, менш відомі, святині, які мають не меншу вагу у християнстві, вчені знаходять інформацію в історичних рукописах і переказах.

Зокрема, сучасні наукові дослідження однозначно підтверджують, що Плат (хустина) походить з Єрусалима. В результаті чудесного Воскресіння Христа з гробу на хустині залишився відбиток Обличчя Ісуса. Ймовірно, і Туринська плащаниця, і Плат з Манопелло, який отримав назву «Хустина св. Вероніки», до V століття зберігалися в місті Едесса, в південно-східній Туреччині. Жителі

На фото: Спас Нерукотворний, Святий Лик, Зображення з Едесси або Мандиліон, (що у перекладі означає «обрус»), «Хустка Абгара». Автор світлини: *Mimmo Domenico Repice Roma, RM, Italia*, знято камерою Canon EOS 5D.

(Викладено 7 жовтня 2010 р. у інтернет-сервісі Google+ з позначкою «відкрито для всіх».)
<https://plus.google.com/114087694764660897655/posts>

цього міста прийняли християнство в першому столітті по Христі, і сьогодні воно має назву Урфа.

А стародавня оповідь із VI століття розповідає про відбиток Обличчя Христа, доставлений у Константинополь у 574 році з маленького містечка Камуліана, розташованого неподалік Едесси. Знов, у тбіліських рукописах VI століття є інформація про те, що Богородиця після воскресіння Свого Сина зберігала полотно з відбитком Його Обличчя, що з'явився на тканині, коли Ісус лежав у гробі. Автор тексту пояснює, що Бог дав Пре-

святій Богородиці це полотно, аби Вона могла молитися, споглядаючи Божественний Лик Свого Сина.

Інший переказ, який пояснює появу чудесного відбитку Обличчя Ісуса, пов'язаний з царем Едеси Абгаром. Цей вельможа хворів на проказу і, почувши про чудотворну силу Ісуса, вислав до Нього посланців із проханням приїхати до Едеси і зцілити його. Ісус не поїхав до царя, але написав йому листа і передав хустку з відбитком Свого Обличчя. Коли цар Абгар побачив Божественний Лик Ісуса на хустині, то зцілювався від хвороби.

Проте найбільш відомою є історія про Вероніку, яка витерла покриті потом і кров'ю обличчя Ісуса Христа, коли Він ніс хрест на Голгофу. Саме ім'я «Вероніка» походить від латинсько-грецького виразу *vera eikon* – «істинний образ». Згідно з одкровенням блаженної Анни Катерини Емеріх, жінку, яка витерла обличчя страждуючого Господа, звали Серафія. Вона втратила двох синів під час побиття Вифлеємських дітей і знала, Кому витирає обличчя. Все ж вона це зробила, незважаючи на небезпеку для власного життя.

Щоб розвіяти суперечності в цьому питанні, мабуть, найточнішу інформацію подав канцлер Львівської архієпархії о. Сергій Ковальчук. Він уточнив, що реліквія, яка прибула до Львова, не є «Хусткою св. Вероніки». Насправді до Львова прибула вже згадана нами «Хустка Абгара». Річ у тім, що «Хустка св. Вероніки» і «Хустка Абгара» доволі схожі між собою реліквії і тому їх часто плутають чи навіть ототожнюють.

За словами священника, «Хустка Абгара» – це шматок матерії із зображенням Христа, наклеєний на кедрову дошку.

Як би там не було, та древній Львів, який репрезентує цілу Україну, сподобився честі прийняти до поклоніння християнську святиню світового значення. Вперше за століття Нерукотворний Образ нашого Господа покинув своє властиве пристановище і кинув свій погляд на нашу Батьківщину. «З нами – Бог!» – зовсім недавно лунало у наших храмах. І ось тепер маємо доказ цього – Господь явив Себе Україні у Своему Образі. У цей неспокійний і тривожний час, коли страшна небезпека нависла над нашим Краєм, коли на полі бою безневинно гинуть наші захисники-герої, коли терором залякують наших людей, Господь через Папу Франциска повідомляє, що Він – з нами і бажає через Україну змінити світ на краще.

Ми ж прийдімо до Ісуса, принесімо наші щирі молитви, упокорімо нашу гординю і з вірою взиваймо: «Боже, вислухай благання: нищить недоля наш край. В єдності – сила народу! Боже, нам єдність подай!»

о. Іван ГАЛІМУРКА

Глава УГКЦ Блаженніший Святослав (Шевчук) у співслужінні з владиками Синоду УГКЦ звершив у церкві св. Юра Вечірню, після якої відкрив для привселюдного почитання Нерукотворний образ Ісуса Христа. Фото з сайту ZIK http://zik.ua/ua/photoreport/2015/01/30/nerukotvornyy_obraz_560428

• ЛЮТИЙ •
2015 РОКУ БОЖОГО
• ЧИСЛО •
110 / 2

Кількома рядками

ВЛАДИКА ВЕНЕДИКТ ГОСТЮВАВ У СЕСТЕР-ВАСИЛІЯНОК

14 січня, з нагоди празника св. Василя Великого, свого покровителя, сестри-василіянки у Львові вітали у себе Преосвященного владика Венедикта, єпископа-помічника Львівської архієпархії.

Звершуючи Архиєрейську Божественну Літургію, владика Венедикт виголосив проповідь, у якій підкреслив, що велич Василя Великого не полягала в людських якостях та чинностях, але в тім, що він дозволив Богові бути великим у своєму житті, і це також є завданням для кожного з нас. Крім іншого, у своїх роздумах владика Венедикт заторкнув питання доброго родинного виховання, адже св. Василій Великий, разом зі своїми братами та сестрами, був дитиною святих батьків. Завершилась Божественна Літургія молитвою за Україну.

Пізніше сестри-василіянки запропонували увазі владика Венедикта невелику різдвяну виставу, після якої архиєрей побажав усім глибокого переживання таємниці Господнього входження в людське життя та уділив сестрам своє архиєрейське благословення.

Повідомили сестри-василіянки, м. Львів

ВЛАДИКА ВЕНЕДИКТ: «ГОСПОДЬ ПЕРШИЙ ВИХОДИТЬ НАМ НАЗУСТРІЧ»

У неділю по Богоявлінні Преосвященний владика Венедикт, єпископ-помічник Львівської архієпархії, здійснив пастирський візит до Свято-Покровського монастиря сестер Студійського уставу, що у Львові на вул. Вічевій. Тут архиєрей звершив Архиєрейську Божественну Літургію та виголосив проповідь.

У своїй проповіді єпископ звернув особливу увагу на євангельського митника Закхея, який «бачав бачити Ісуса». У цьому контексті владика повчив: «Знаючи велике бажання Закхея побачити Ісуса, Господь миттєво відповідає йому, завітавши до Закхея у домівку. Бо Господь бачить усі наші бажання і наміри. Тому Господь завжди випереджує людину і перший виходить нам назустріч. Головне завдання кожного християнина – якнайкраще приготуватись до вічного життя, яке подарував нам наш Божественний Спаситель Ісус Христос у Своєму народженні, смерті і воскресінні».

НОВИЙ КУПОЛЬНИЙ ХРЕСТ НАД ВІЙСЬКОВИМ ХРАМОМ

Наприкінці січня військові капелани освятили новий купольний хрест храму Архистратига Михаїла Академії сухопутних військ ім. гетьмана Петра Сагайдачного. Чин освячення очолив о. Степан Сус – голова Центру військового капеланства та настоятель Гарнізонного храму свв. апп. Петра і Павла. Разом із головним військовим капеланом Львівської архієпархії участь в освяченні взяли о. Андрій Хомишин – капелан навчального закладу, та о. Богдан Кулик – студентський капелан Лісотехнічного університету.

Присутніми при освяченні купольного хреста були генерал-лейтенант Павло Ткачук – начальник Академії сухопутних військ ім. гетьмана Петра Сагайдачного, офіцери, курсанти та працівники навчального військового закладу.

Звертаючись до присутніх, капелан підкреслив, що подія, яка сьогодні відбулася, має історичне значення. Попереднє освячення та встановлення купольного хреста відбулося ще в 1937 році, коли було збудовано та освячено храм Архистратига Михаїла. Також головний військовий капелан закликав військових пам'ятати, що для кожного християнина хрест Господній є спасінням, є знаменом перемоги та захисту від злого.

Капеланство.info

На празник св. Василя Великого гостем сестер-служебниць у Львові був Високопреосвященний Митрополит Ігор. Тут архиєпископ звершив Архиєрейську Божественну Літургію та виголосив проповідь, у якій наголосив на необхідності ревної молитви за мир в Україні, за припинення сепаратистських настроїв і завершення війни.

Храмовий празник парафії святого Івана Христителя у Львові

Наступного дня по Богоявлінні Львівська парохія Різдва Івана Христителя святкує храмовий празник. З цієї нагоди сюди на урочистості прибув Високопреосвященний Архиєпископ і Митрополит Львівський Ігор.

Під час відвідин, у співслужінні адміністратора храму о. Івана Колодія, сотрудників парафії та запрошених священиків, митрополит звершив Архиєрейську Божественну Літургію та виголосив проповідь.

Наприкінці січня курсанти Академії сухопутних військ ім. гетьмана Петра Сагайдачного разом із військовими капеланами завітали на екскурсію у кампус Українського католицького університету, що

Вічні обіти у сестер-редемптористок

У неділю по Богоявлінні у львівському храмі св. священномученика Йосафата, що на вул. Замарстинівській, Високопреосвященний владика Ігор, Архиєпископ і Митрополит Львівський, прийняв вічні обіти у сестер-редемптористок. Вічні обіти склали с. Рафаїла Кулиняк, МНІ, та с. Оксана Пелех, МНІ.

Монастирська спільнота радо зустріла митрополита Ігоря, який, звершивши Архиєрейську Божественну Літургію, поблагословив сестер. У свою

В Навечір'я Богоявління Преосвященний владика Венедикт, єпископ помічник Львівської архіє-

Митрополит Ігор завітав до сестер-служебниць

Під час проповіді владика Ігор поділився роздумами про свято Господнього обрізання, у якому Син Божий пролив кров під час обрізання, що стало знаком пролиття його спасенної крові при бичуванні та розп'ятті на хресті.

Роздумуючи про постать св. Василя Великого, владика Ігор підкреслив, що цей святий прожив недовге життя, але зумів довершити багато добрих справ: здобув високі знання, відзначався невинністю життя, пильнував, щоб бути правдивим християнином, а не лише мати християнське ім'я.

Після Літургії владика Ігор уділив сестрам своє архиєрейське благословення.

Сестри-служебниці, Львів

Після богослуження владика Ігор окропив вірних свяченою водицею. У свою чергу, парафіяльна спільнота подякувала архиєреєві добірною колядою за батьківську опіку і візит.

Курсанти відвідали УКУ

у Львові на вул. Козельницькій (кампус – комплекс споруд). Про завдання закладу та його історію розповів о. Павло Худ. Молодь ознайомилася із життям у студентському містечку, побувала у різних відділах, зокрема, каплиці блаженного Миколи Конрада. На завершення курсанти поспілкувалися із духовенством у кав'ярні кампусу.

Захід відбувся в рамках релігієзнавчого гуртка, який провадять капелани у військовій Академії. Цей гурток заснували душпастирі Центру військового капеланства Львівської архієпархії у 2007 р. і провадять його до сьогодні.

чергу, настоятелька с. Теодора Шулак подякувала владиці за батьківську опіку.

Архиєрейські відвідини

пархії, звершив Божественну Літургію у храмі Богоявління, що у с. Сороки-Львівські Пустомитівського р-ну. Архиєреєві співслужили адміністратор парафії о. Роман Іванців, який також виконує уряд голови Трибуналу Верховного Архиєпископа УГКЦ, о. Роман Шафран, синкел у справах духовенства та священничих родин, о. Іван Духнич, протопресвітер Винниківського деканату, запрошені священики.

У молитві взяла участь також численна парафіяльна спільнота та гості святкування.

До собору св. Юра прямують вірні вклонитися Нерукотворному образу Ісуса Христа

На площі Св. Юра вишукувалась кількасотметрова черга з вірян, які бажають помолитися перед унікальною реліквією.

Нерукотворний образ перебуватиме в Архикафедральному соборі Святого Юра у Львові з 30 січня до 15 лютого. Протягом усього часу храм буде відчинений для вірних з 7:00 до 23:00.

Недільна проповідь

СТРІТЕННЯ ГОСПОДНЄ

Святий євангеліст Лука у своєму Євангелії записав таку подію, яка сталася на сороковий день після Різдва Христового – Діва Марія і праведний Йосиф з Ісусом прийшли до Єрусалимського храму, щоби сповнити припису закону: принести жертву очищення і виконати обряд поставлення Младенця перед Богом. Цей припис – приносити младенців-первенців до храму – був пам'ятною подією Богові за милість збереження життя ізраїльським хлопчикам в часі виходу Божого народу з Єгипту.

На момент згаданої події в єрусалимському храмі перебував праведний Симеон, якому було сповіщено, що він не побачить смерті, доки

При зустрічі праведний Симеон називає Ісуса «Світлом на просвіту поганам...» (Лк. 2, 32). Мабуть, не випадково у день цього свята маємо побожний звичай благословляти й освячувати свічі у наших храмах. Цей звичай пригадує нам, що власне Ісус Христос є «світлом для світу», що освітлює нашу життєву дорогу. Однак лише на сороковий день, вперше після свого Різдва, Господь показався народові.

Крім того, цей обряд також навчає нас, що ми, християни, як діти світла, повинні ходити у світлі, яке приніс на землю Христос, і ненавидіти темряву, а, прикрашені добрими ділами, йти на стрічу Богові.

Відавна у нашій Га-

Псалмопівець Давид пише: «Світло засяяло для праведника, а для простосердних – розрада» (Пс. 96, 11). Ці слова є пророчими, адже Господь наш Ісус Христос явився нам із лона Отця, прийшов до нас у часі Різдва, вивів нас із темряви гріха й освітив славним світлом Своєї благодаті. Господь засяяв синам людським і розірвав владу темряви. Нам засіяло світло від світла Його й освітло затьмарені людські очі. У вселенній явилася Його слава й освітила найглибші безодні. Встали мертві із землі і звеличили Його, Спасителя Свого, бо Він дав нове життя, вознісся до Небесного Отця і вдруге прийде у Своїй славі, і

Царя Спасителя нашого, котрий прийде у великій славі, і нас в Царстві Своім звеселить світлом слави», – як повчає нас св. Єфрем Сирин.

Свята Церква нині нам пригадує, що у житті кожного з нас бувають різні зустрічі, з різними особами, з різними подіями й у різних обставинах. Все ж найкращою і найприємнішою для кожної людини є стріча зі своїм Спасителем. Християнин має щастя зустрітися з Ісусом у Святих Тайнах, коли належним чином приймає Його у свою чисту душу. А в часі молитви і спільного богослужіння віруюче серце відчуває, що і для нас настало спасіння, адже Христос прийшов у світ, щоб ми не були сиротами, а у Його батьківському домі мали всього доволі. Господь не відвертається і від тих, що заблудили – Він довго чекає на їх навернення і Сам шукає за ними, а, знайшовши, радіє, як батько – наверненням блудного сина.

Отож, нехай кожне наше серце загориться святою любов'ю до нашого Спасителя. І в цей день Господнього Стрітєння молимося за те, щоби всі люди землі ревно шукали зустрічі з Господом Богом. Щоб життєві труднощі і випробування, які трапляються у нашому житті, ми змогли легко знести завдяки нашій зустрічі з Христом і, подібно як Симеон, промовити: «Нині можеш відпустити раба свого, Владико, у мирі». Тому віримо, що Господь вислухає нашу молитву і всіх благословить миром і спокоєм та обдарує своїми ласками і любов'ю. Амінь.

о.Степан КАЦУК,
настоятель храму
Святої Трійці, м. Львів

«Стрітєння Господнє» – одна з найстаріших ікон на Балканах.
Фреска XIV ст.; місцезнаходження: Сербія, Косово, монастир Високі Дечани.

на власні очі не побачить Месію-Христа. Мабуть, саме тому Симеон з глибоким душевним спокоєм, взявши Господа на свої старечі руки, зрадію радістю «вельми великою». Адже тут, у єрусалимському храмі, Бог зустрівся з людиною, старість зустрілась із молодістю, життя зустрілось зі смертю, умираючий – з народженим, виконавець – із Законодавцем, очікування – з надією.

личині стрітенські свічки ще називають «громничками». Їх засвічують тоді, коли насуває чорна хмара, вдаряє громовиця, трапляються різні небезпеки та нещастя. Їх також засвічуємо на всяку потребу: на здоров'я душі і тіла, на охорону тих, хто подорожує по морю і на суші, на всякий пожиток тим людям, котрі благословляють і їх освячують та почесно величають піснями Бога.

«Його царству не буде кінця».

У той день, коли Господь несподівано з'явиться, Йому назустріч з горючими свічками йдуть святі і всі ті, хто за життя готував себе подвигами і добрими ділами до цієї зустрічі. Тому вже сьогодні запалімо свої світильники, щоб і ми могли спокійно вийти Йому назустріч. Тому «встаньмо, браття, і приготуймося до прослави

«РІЗДВЯНА НІЧ» ДЛЯ ТИХ, ХТО ПОТРЕБУЄ

Ось уже пролетіли довгоочікувані Різдвяні свята, як один момент, мить. Майже кожен намагався в ті дні якомога більше провести часу з родиною, а також з тими, хто є близьким для нього. А чи задумувався хтось, що є люди, які відчували самотність у цей час? Думаю, таких було небагато... Кожен був заклопотаний своїми справами, забувши майже про все на світі. Страшно подумати, та серед таких, хто не відчув родинного тепла на Різдво, були діти. На жаль, таких було чимало...

Семінаристи Львівської духовної семінарії Святого Духа вже багато років поспіль намагаються не залишати таких дітей. І цей рік не був винятком.

Кожного Різдва у стіни Малої семінарії, що у смт Рудно, приїжджають діти із сиротинців (Журавно, Бортники, Червоноград), де студенти семінарії намагаються дарувати дітям родинне тепло, переносять їх на якусь мить у безтурботну казку під назвою «Різдвяна ніч». Тут вони залишають свої далеко не дитячі проблеми. Моторшно подумати, та більшість цих дітей мають батьків, які стали тягарем для найрідніших. У цих дітей часто далеко не дитячі труднощі, у свої роки вони вже відчули достатньо болю. Це можна помітити в їхніх дитячих і водночас вже дорослих обличчях. Вони більш самостійні, ніж інші діти їхнього віку. Прикладом цього є дитина, яка у три роки може зробити майже все самостійно, і навряд чи таке дитя змогло навчитись усього цього від хорошої долі. Дитину навчило далеко не безтурботне життя.

Зустрівшись із цими дітьми, я злякався, бо не знав, про що маю говорити. Та, на моє здивування, спілкування виявилось невимушеним. Такої щирості я давно не відчував. Діти розповідали нам про все на світі, без фальші, до якої ми вже звикли у повсякденному житті. Вони ділилися з нами своїми проблемами, найпотаємнішими мріями. Ми переживали, бо не знали, чого можемо навчити дітей, та згодом зрозуміли, що саме вони значно більше навчили нас. Вони показали нам, що, незважаючи ні на що, потрібно залишатися людиною. Починаючи із першої хвилини, вражала атмосфера простоти спілкування.

Невід'ємною частиною табору «Різдвяна ніч» є вчитель християнської етики у сиротинці смт Журавно Іванна Миронівна, яка віддає усю себе заради того, щоби змінити життя дітей, спрямовуючи щоденно їх на шлях істини.

Вразила жертвність Рафи Морено з Іспанії, який уже багато років поспіль відвідує наших дітей, залишаючи свою родину, роботу, щоб допомогти обділеним дітлахам не лише фінансово, але й духовно. Саме завдяки таким жертводавцям ми намагалися створити для дітей казку під назвою «Різдвяна ніч». Рафа став для дітей майже рідним.

Це було найкраще Різдво в моєму житті. Зустріч із новонародженим Ісусом на Різдвяній Святій Літургії разом із дітьми залишає у пам'яті незабутні враження. Час, проведений у таборі, був повний косядок, неймовірно насичений позитивом, духовно збагачений молитвою. Такий спосіб проведення Різдва Христового для мене і всіх присутніх був особливим. Коли ж, як не в час Різдва нашого Господа, допомагаючи іншим, ми повинні бути дітьми світла, тим самим випромінюючи Його світло?

Студент І курсу ЛДС СД Ярослав ЛЕВКО

«Мені все сподобалося, кожен день був найкращим, та один день не сподобався – останній, бо ми мали всі попрощатись. Ми будемо за всіма скучати.»

Світлана ЛУТЧИН

«Кожен семінарист старався приділяти до всіх свою увагу, щоб когось не обділити. Не було чогось такого, щоб мені не сподобалось. Кожного року я їжджу в семінарію і кожен рік особливий по-своєму. Завжди чекаю Різдва, щоб побачити, поспілкуватись з кожним, хто є близький для мене. Я Дякую Богу за те, що мала можливість бути там. Дякую за все!»

Христина СТОЙКО

«Там класно, цікаво, піклуються про нас там добрі люди. Там весело, люди стараються щось зробити для нас. Мені дуже сподобалось.»

Роман ЛІСОВСЬКИЙ

ФІЛЬМ ПРО ПОКІЙНОГО ВЛАДИКУ МИКОЛАЯ (СІМКАЙЛА)

У рамках програми відкриття Року митрополита Андрея Шептицького в Коломийсько-Чернівецькій єпархії 21 січня у Коломиї презентували фільм «Ужинки Миколаєвої ниви» про покійного владика Миколая Сімкайла, єпископа Коломийсько-Чернівецької єпархії. У представлений фільму взяли участь три архиєреї: митрополит Івано-Франківський Володимир (Війтишин), владика Василь (Івасюк), єпарх Коломийсько-Чернівецький, єпископ-помічник Івано-Франківський Йосафат (Мощик), а також духовенство єпархії, представники влади, віряни.

Вікторія Плахта, одна із авторів фільму, виступила перед присутніми і відзначила багатогранність особистості світлої пам'яті владика Сімкайла. Адже у фільмі понад тридцять осіб розповідають про владика Миколая і жодного повторення нема.

Колишній очільник Івано-Франківської області Михайло Вишиванюк виступив з ідеєю назвати музей сакрального мистецтва з колекції ікон владика Миколая, що діє при катедральному соборі, іменем владика Миколая (Сімкайла). Єпископ Василь цю ініціативу підтримав, що викликало оплески усіх присутніх.

Митрополит Володимир, який з владикою Миколаєм мав тісні дружні стосунки, подякував усім за пам'ять і любов до єпископа Сімкайла.

Також виступив ідейний натхненник створення фільму Степан Долик, який відзначив, що це – данина пам'яті сильній особистості, яка вірно служила Богові та Україні.

о. Василь ПЕРЦОВИЧ,
прес-секретар
Коломийсько-Чернівецької єпархії

БФ «КАРИТАС» У ДНІПРОПЕТРОВСЬКУ ОТРИМАВ НОВЕ ПРИМІЩЕННЯ

У день Обрізання ГНІХ в храмі Покрову Пресвятої Богородиці УГКЦ м. Дніпропетровська Архирейську Божественну Літургію звершив екзарх Донецький УГКЦ владика Степан (Меньок). У вітальному слові владика наголосив, що Господь є виходом із усіх складних обставин життя. Він також сказав, що новий рік ми повинні розпочати із добрих справ.

Після цього владика Степан освятив приміщення БФ «Карітас» у Дніпропетровську для переселенців і для потребуючих людей. Єпископ поблагословив кожного працівника БФ особисто, побажавши здоров'я, сил і наснаги на благодійну працю.

Прес-служба Донецького екзархату УГКЦ

ДІЛО МИЛОСЕРДЯ: В'ЯЗНЯ ВІДВІДАТИ

19 січня, з нагоди свята Богоявлення Господнього, у Чортківському слідчому ізоляторі відбулися Йорданські Богослужіння. Насамперед у храмі св. Івана Богослова, який міститься на території СІЗО, було звершено Божественну Літургію, після чого традиційно відбулося освячення води та окроплення всіх присутніх.

Відтак о. Андрій Лемчук, парох храму, промовив повчальне слово, в якому наголосив: «Богоявлення Господнє є чудовим символом і прекрасною подією, яка відображає Христову місію та любов Бога до нас. Вода є завжди символом очищення від бруду – як тілесного, так і духовного. Христос приходить на йорданські води не для очищення, але для того, щоби взяти на себе наш бруд. Те саме Він робить на хресті – Своєю смертю змиває наші гріхи і бере їх на Себе, відкриваючи нам Боже Царство і життя вічне».

На закінчення священники завітали у кожную камеру та окропили освяченою водою кожного, хто тут знаходиться. Незважаючи на невідповідну обстановку, у стінах цього закладу таки відчувалося свято.

Андрій ШЕСТАК,
прес-секретар Буцацької єпархії УГКЦ

Уперше в історії УГКЦ відбувалися курси для нововисвячених єпископів, поставлених для служіння в Україні та на поселеннях. Мета цих курсів, що проходили у Львові від 26 до 28 січня, – впровадити нових архиєреїв у специфіку єпископського служіння в контексті Української Греко-Католицької Церкви.

Першого дня перед єпископами з доповіддю «Єпископ – учитель віри» виступив Глава УГКЦ Блаженніший Святослав. Предстоятель Церкви звернув увагу присутніх на важливість вчительської місії єпископа, який відображає вчительське посланництво самого Господа Ісуса, а відтак представив чотири аспекти вчительського уряду єпископа: єпископ – слуга Слова Божого; апостольська керигма у служінні єпископа; єпископ як охоронець віри; служіння єпископа в контексті Учительського уряду Церкви. Окрім того, владика заслухали виклади інших доповідачів. У їх контексті відбувалися дискусії та обмін думками присутніх задля актуалізації почутого в щоденно-

Патріарший хор відвідав в'язнів

У день свята Соборності України хор Патріаршого собору Воскресіння Христового під керівництвом Тетяни Стефанишин виступив з різдвяною програмою в київській слідчій установі. Відбулося два хорових концерти: один – перед персоналом Державної пенітенціарної служби, другий – перед засудженими, які відбувають покарання в Київському слідчому ізоляторі. До програми було включено хорові обробки народних колядок і шедрівок українських класиків та сучасних авторів. Зал іскрився енергією виконавців. Патріарший колектив, що відзначається високою культурою хорового виконання, подарував слухачам незабутні хвилини й зумів поділитися найціннішими перлинами української культури.

Варто зазначити, що від 2008 року хор Патрі-

7 січня в греко-католицьких парафіях святого Миколая Чудотворця та Покрови Пресвятої Богородиці м. Донецька відбулося святкування Різдва Господнього. Спочатку парафіяни, які проживають на території Донецька, помолилися на Божественній Літургії, а згодом різдвяна коляда лунала із вуст учасників вертепу. Участь в богослужінні взяв о. Ярослав Лис, а також троє семінаристів з Київської, Івано-Франківської та Дрогобицької духовних семінарій УГКЦ.

– Ми намагалися відновити радість народження

Зустрічалися нововисвячені єпископи

му служінні єпископів.

У курсах взяли участь поставлені останнім часом владика УГКЦ: Євген (Попович), єпископ-помічник Перемисько-Варшавської архієпархії; Михайло (Бубній), екзарх Одеський, адміністратор Кримського екзархату; Василь (Тучапець), екзарх Харківський; Богдан (Манишин), єпископ-помічник Стрийської єпархії; Йосафат (Мощик), єпископ-помічник Івано-Франківської архієпархії. Поряд з теоретичними лекціями, учасники курсів мали практичні заняття з літургійного уставу, які провадив владика Венедикт (Алексійчук). Суттєвим елементом зустрічі була спільна літургійна молитва, яка супроводжувала єпископів у всі дні проведення заходу.

Останнього дня курсів владика мали нагоду зустрітися з Блаженнішим Любомиром, який поділився з ними своїм багатим досвідом єпископського служіння та відповів на запитання, які присутні поставили Патріархові-емеритові.

На закінчення курсів Блаженніший Святослав вручив учасникам документ Апостольської Столиці «Посібник для душпастирського уряду єпископів», щойно виданий українською мовою, з побажаннями сили Святого Духа у служінні Церкві та рідному народові.

Департамент інформації УГКЦ

аршого собору побував у Чернігівській, Менській, Білоцерківській, Кагарлицькій, Ірпінській, Бучанській виправних колоніях та в Київському слідчому ізоляторі. У деяких установах хор виступав уже кілька разів.

prison-pastoral.blogspot.com

Різдвяна коляда в Донецьку

Ісуса Христа нашим парафіянам. Сподіваюся, народження Спасителя світу принесе зміни в суспільстві. Адже до народженого Немовляти приходили і царі, і пастухи, – розповідає о. Михайло Заверчук, настоятель парафії Святого Миколая Чудотворця УГКЦ, зазначаючи, що участь у вертепі взяли як молодші, так і старші парафіяни.

Як розповів о. Михайло, на саму Святу Вечерю він застудився.

– Однак страви мені привезли о. Ярослав Лис та о. Ростислав Муховський з парафії Царя-Христа м. Донецька. Ми всі разом помолилися і спожили св. Вечерю, – розповідає священник. І продовжує:

– Нехай Христос народжується в серці кожної людини. Його народження принесло великі зміни у світі. Якщо Ісус народиться в серці кожної людини, то кожен із нас змінить своє життя, в якому прославлятиме Бога.

Руслана ТКАЧЕНКО,
прес-служба Донецького екзархату УГКЦ

Черниця УГКЦ стала першою жінкою-капеланом

Монахиня Симеона (Довганюк) пішла на службу до військового шпиталю в селищі Черкаське Дніпропетровської області і вже майже 5 місяців працює там психологом. За повідомленням «5 каналу», монахиня Симеона – поки що перша і єдина в Україні жінка-капелан. Вона має дві освіти, за фахом є психологом.

Військовослужбовець 93-ї механізованої бригади Семен Чайка зазначає, що він хоч і не надто релігійна людина, але добре слово монахині йому допомагає. «Вона підходить, розмовляє, піднімає духовно», – каже військовий.

Монахиня Симеона служить у монастирі 22 роки. Допомогати українським бійцям вирішила після

втрати брата, який служив у складі Національної гвардії і загинув у Слов'янську.

Нещодавно Блаженніший Святослав нагородив монахиню Симеону патріаршою грамотою за її капеланське служіння.

Департамент інформації УГКЦ

У Холмі вшанували пам'ять Пратулинських мучеників

ній катедрі ліквідованої 140 років тому Холмської єпархії УГКЦ, що на Данилової Горі, відслужили Божественну Літургію у візантійському обряді, яку очолив о. Стефан Батрух, парох парафії УГКЦ Любліна і Холма. Проповідь виголосив о. Марек Рудзь, священник Білостоцької архієпархії, докторант Інституту психології Люблінського католицького університету.

У своєму слові о. Стефан Батрух провів паралель між минулими і теперішніми подіями: «Пратулинські мученики в молодому віці знайшли в собі сили духу, аби виразити думку, яка була не згідна з офіційно нав'язаною царською владою. І сьогодні молоді люди в Україні гинуть і гинуть за право бути собою, за право до самоствердження».

Христина ГАРАСИМІВ

сько-Дрогобицький, у співслужінні о. Михайла Николина, декана Старосамбірського, о. Володимира Паращинця, адміністратора парафії, та священників Старосамбірського деканату.

За словами владика Ярослава, 200-літній ювілей від дня народження о. Михайла Вербицького, автора національного гімну, є символом теперішнього національного відродження: «Сьогодні з руїн піднімається

країна, кристалізується її нація, повстає держава». Проповідник відзначив, що о. Михайло Вербицький є представником тієї плеяди українських композиторів, які заклали підвалини нової композиторської школи у Західній Україні.

Опісля відбулось освячення пам'ятної дошки, встановленої на честь о. Михайла Вербицького. Відтак присутні оглянули тематичну фотовиставку, де представлено історичні світлини, що відображають життя, служіння та творчість о. Михайла Вербицького.

о. Олег ЧУПА, прес-секретар Самбірсько-Дрогобицької єпархії

ДІТИ З ЛУГАНЩИНИ ПРОВЕЛИ РІЗДВЯНІ СВЯТА НА ТЕРНОПІЛЬЩИНІ

У Новому Айдарі немає бойовиків. Спокій місцевого населення охороняє українська армія, допомагають волонтери. Однак діти тут засинають і прокидаються під завивання «градів», що за кілька кілометрів від їх домівки. Вони надто рано дізналися про всі жахіття війни. Подарувати дітям хоча б справжнє християнське Різдво, в якому усі діляться теплотою сердець, забажали вірні села Біла (Тернопільщина). Тож на їх запрошення

30 вихованців Новоайдарівської школи-інтернату за сприянням парафіян-волонтерів приїхали на Тернопільщину, щоби спільно відсвяткувати Різдвяні свята та ближче познайомитись із християнськими, досі не відомими для більшості із них традиціями.

Зустрічали гостей всією парафіяльною громадою села з хлібом та сіллю, а діти відповіли найзворушливішим виконанням гімну України. Після спільної Святої Літургії діти познайомилися з сім'ями, в яких вони мали пережити стільки неймовірно щасливих і незабутніх миттєвостей.

Протягом десяти днів діти мали змогу відвідати найцікавіші куточки Тернополя. Незабутньою стала поїздка в Марійський духовний центр у селі Зарваниця, де діти раді були помолитись біля чудотворної ікони Зарваницької Матері Божої і духовно збагатись. Цікавою несподіванкою для гостей став наш вертеп, який вони побачили вперше у своєму житті. Захоплюючими були відвідини найбільшої шопки в церкві отців-францисканів, а також катання на ковзанах та відвідини аквапарку.

Прощання було важким, адже за цей час діти встигли здружитися. На прощання вірні Великоглибочанського деканату зробили значну матеріальну вкладку для щасливого повернення дітей до свого дому. Після молитви і благословення отця Романа гості вирушили в далеку дорогу з різними подарунками від парафіян. Та найбільшим подарунком для них стали незабутні враження, які залишаться з ними на все життя, про чудові Різдвяні канікули у нашому селі.

Соломія ПОТЮК,
Марійська дружина
парафії Різдва Пресвятої Богородиці, с. Біла

ЕКУМЕНІЧНА МОЛИТВА В УЖГОРОДСЬКОМУ КАТЕДРАЛЬНОМУ СОБОРІ

21 січня в Ужгородському Хрестовоздвиженському катедральному соборі відбулася екуменічна молитва християн – греко-католиків, римо-католиків та реформатів. Цьогорічною темою молитовних зустрічей став уривок з Євангелія від Івана «...Сказав Ісус: Дай мені напитись...» (Ів. 4, 7) як приклад любові, що долає будь-які розділення, спричинені конфесійними, етнічними чи культурними факторами. Молитовні чування очолив Преосвященний владика Мілан (Шашік) зі священниками собору. Також молились священники Римо-Католицької Церкви та пастор Церкви Реформатів. Супроводжував молитву співом архиєрейський хор ім. блаженного Теодора Ромжі.

Молитву розпочав владика Мілан, хор заспівав Псалом 102, після чого прозвучали читання уривків з Апостола та Євангелія. Опісля о. Йозеф Мрківца виголосив проповідь, в якій закликав через приклад Христа, який не є поділений і Сам не розділяє людей, шукати того, що нас об'єднує.

У свою чергу, заступник голови Синоду Закарпатської Реформатської Церкви пастор Янош Гейде відзначив, що підтримує напрямок до єдності та миру і радіє з того, що можна так збиратися всім разом на молитовну зустріч.

На закінчення, як і у первісній Церкві, коли в Літургії одні одним подавали знак миру і любові поцілунком, отці та вірні привітали себе цим знаком та братніми обіймами. Відтак священники разом з владикою вийшли до вхідних дверей храму і на знак бажання єдності та згоди між християнами подавали руки всім, хто був присутній у храмі.

Цього року припадає 140-ова річниця ліквідації греко-католицької єпархії з центром у м. Холмі та 141-ша річниця смерті тринадцяти Пратулинських мучеників.

Від 2004 року в дні літургійного спомину Пратулинських мучеників студенти Люблінської митрополічної духовної семінарії УГКЦ та вірні парафії Різдва Пресвятої Богородиці, що в Любліні, традиційно беруть участь у Божественній Літургії на Данилової Горі у Холмі. Ось і цього року 23 січня, у день вшанування Пратулинських мучеників, в дав-

На Старосамбірщині відзначили 200-ліття від дня народження автора Національного гімну

25 січня в смт Стрілки на Старосамбірщині відзначили 200-ліття від дня народження о. Михайла Вербицького – автора композиції українського Національного гімну «Ще не вмерла Україна». У цьому селищі о. Ми-

хайло душпастирював упродовж 1853-56-х років.

З нагоди ювілейної дати в місцевому храмі св. Євстахія відбулась архиєрейська св. Літургія, яку відслужив владика Ярослав (Приріз), єпископ Самбір-

Мандруючи Інтернетом

З НАГОДИ ВІЗИТУ ПАПИ В ШРІ-ЛАНЦІ БУЛО АМНІСТОВАНО 612 УВ'ЯЗНЕНИХ

З нагоди апостольського візиту Папи Франциска влада Шрі-Ланки прийняла рішення звільнити 612 ув'язнених, 575 чоловіків і 37 жінок. Про це повідомив прес-секретар адміністрації шрі-ланкійського кримінально-виконавчого управління Тхушара Упульденія, якого цитує місцева столична газета «Daily Mirror».

Варто зазначити, що президентське помилування стосувалося ув'язнених, вік котрих сягає понад 75 років, а також засуджених за дрібні правопорушення. Як повідомляє Радіо Ватикану, вранці 14 січня, після спеціальної церемонії амністії, в'язні тюрми «Welikada Prison» вийшли на свободу.

КІЛЬКІСТЬ КАРДИНАЛІВ-ВИБОРЦІВ МАЙБУТНЬОГО ПАПИ РИМСЬКОГО МОЖЕ ЗРОСТИ

Папа Франциск розмірковує над пропозицією розширити кількісний склад Колегії кардиналів, повідомляє інформаційна служба ANSA. Як повідомляється, Папа Римський отримав пропозицію від кардинала Антоніо Канісареса, архієпископа Валенсії (Іспанія), збільшити чисельність кардиналів, які мають право голосувати на папському конклаві, з 120 до 140 осіб.

ANSA повідомляє, що ця пропозиція буде обговорюватися, коли кардинали з усіх країн світу зустрінуться в ході майбутньої консисторії в лютому – під час цього року, коли Папа Римський має призначити 20 нових кардиналів, імена яких він оголосив 4 січня ц.р. Межу, встановлену в кількості 120 кардиналів-виборців, теоретично може бути перевищено на розсуд Папи Римського. Фактично Папа Франциск вже перевищив цю норму, коли назвав імена 15 прелатів, які стануть кардиналами-виборцями під час лютевої консисторії (ще 5 майбутніх кардиналів мають граничний вік понад 80 років і з цієї – через це втратять право голосувати на конклаві).

Таким чином, загальна кількість кардиналів-виборців сьогодні становить 125 осіб, що вже на 5 ієрархів більше норми.

АЛІ АГДЖА БІЛЯ ГРОБУ ІВАНА ПАВЛА ІІ

Турецький терорист Алі Агджа, який 13 травня 1981 року важко поранив Папу Івана Павла II, поклав квіти на його гроб у базиліці св. Петра. Однак він ніколи не озвучив достовірної версії замаху на площі св. Петра, називаючи кожного разу різні мотиви.

Агджу впізнав поліцейський на площі св. Петра і привів його у відділок Ватикану для перевірки документів. Агенція Ansa наводить слова Агджі, який сказав у відділку поліції, що відчував потребу покласти квіти при гробі Івана Павла II у базиліці. У відділку він перебував близько півгодини, після чого покинув його і пішов до базиліки.

Виконавець замаху на Папу Войтилу після 19 років, проведених в італійській в'язниці та наступного відбування кари в Туреччині, вже кілька років перебуває на свободі. Він уже давно заявляв про своє прагнення відвідати Ватикан і гроб Івана Павла II. Агджа приїхав до Риму з Австрії.

За матеріалами: Gość Nierdzialny CREDO

ВПЕРШЕ ЗА 60 РОКІВ В РОСІЙСЬКІЙ ПРАВОСЛАВНІЙ ЦЕРКВІ ВИСВЯТИЛИ НА СВЯЩЕНИКА КИТАЙЦЯ

В Російській Церкві сталася історична подія – вперше за останні 60 років на православного священника висвячено китайця.

Диякон Анатолій Кун (Кун Чеун Мін) був рукоположений у священство для храму парафії святих апостолів Петра і Павла в Гонконзі (Китайська Автономна Православна Церква) єпископом Хабаровським та Приамурським Ігнатієм, повідомляє портал Хабаровської єпархії. Наголошується, що одне із завдань, яке тепер стоїть перед о. Анатолієм, це місіонерське служіння серед китайців Гонконгу і безпосередньо Китаю.

– До цього моменту я вчився в Росії і саме тоді почав опановувати православ'я, – розповів про свою дорогу до віри о. Анатолій.

Торкуючися свого майбутнього служіння, новопоставлений священник відзначив, що це вже не залежить від його бажання, а «на все – воля Божа».

СЕДМИЦА.RU

Папа Франциск створив нову митрополічу Східну Церкву свого права

19 січня у Ватикані повідомлено про те, що Папа Франциск створив Еритрейську Митрополічу Церкву свого права, виокремивши її з Ефіопської Католицької Церкви. Осідком Глави нової Східної Католицької Церкви стане дотеперішня єпархія в Асмарі, столиці Еритреї, піднесена до рівня архієпархії, а Митрополитом Святіший Отець призначив дотеперішнього Єпарха Асмарського владу Менг'естеба Тесфамаріама.

Нова Митрополіча Церква свого права охоплює всю територію Еритреї, країни на заході Африки, а до її складу, крім Асмарської архієпархії, входять

єпархії з осідками Баренту, Керен, Сеґенейті, які дотепер були підпорядковані Главі Ефіопської Католицької Церкви з осідком у Аддіс-Абебі.

Одночасно, повідомлено про те, що Папа Франциск утворив нову єпархію Ефіопської Католицької Церкви з осідком в Бахр-Дар, виокремивши її з території Аддіс-Абебської архієпархії, призначивши першим єпархом владу Лізане-Крістоса Матеоса Семагуна, дотеперішнього єпископа-помічника Аддіс-Абебського, який відповідав за душпастирство на теренах новоствореної церковної структури, яка об'єднує 24 парафії.

Таким чином, до складу Ефіопської Католицької Церкви, яка має статус Митрополічої Церкви свого права, відтепер належать архієпархія Аддіс-Абеби та єпархії Бахр-Дар й Адді-ґрат. Пригадаємо, що Главу Ефіопської Церкви митрополита Бегранейзуса Демерью Сурафіля Папа Франциск проголосив кардиналом, урочисте ведення якого у сан відбудеться 14 лютого.

Ефіопська Католицька Церква, з якої тепер виокремлено Еритрейську, зродилася внаслідок унії з Римом частини Ефіопської Православної Церкви. Вони дотримуються ефіопського обряду, який походить з Олександрійської церковної традиції, до якої також належать коптські Церкви.

Папа Франциск охрестив 33-х немовлят

Під час урочистої Євхаристії в Сікстинській капелі 11 січня 2015 р. Папа Франциск уділив Таїнство Хрищення 33 немовлятам. За традицією, введеною св. Іваном Павлом II у день свята Хрищення Господнього, понтифік хрестив дітей співробітників ватиканських установ. У своїй проповіді Папа закликав батьків та охрещених допомагати дітям рости у світлі Слова Божого і попросив про молитву за багатьох матерів у різних частинах світу, які не мають можливості нагодувати власних дочок і синів, – повідомляє Християнський портал КІРІОС з посиланням на Радіо Ватикан. Понтифік закликав присутніх носити з собою завжди Євангеліє і читати його. «Важливим є хороший приклад, який можете дати – приклад батьків, хресних, дядьків, що читають Євангеліє», – сказав він. Папа закликав також щодня звертатися до Святого Духа. «Зазвичай ми молимося до Ісуса. Якщо говоримо «Отче наш», то звертаємося до Отця. Але до Свя-

того Духа молимося не часто», – зауважив Франциск. На його думку, дуже важливо молитися до Святого Духа, щоб Він навчив доброго сімейного життя і щоб діти росли в атмосфері Святої Трійці.

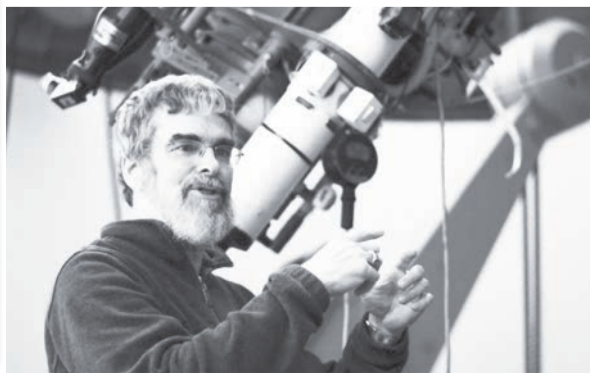
6 млн. філіппінців відвідали Месу Папи Римського в Манілі

На Месі Папи Римського Франциска в Манілі, яку Вселенський Архієрей відслужив у столиці Філіппін, зібралися 6 млн. осіб. Про це повідомляють західні ЗМІ, посилаючись на представника міської влади. Мова йде про рекорд, адже це перший випадок в історії, коли послухати понтифіка зібралося так багато людей. Зі свого боку, аґентство EFE наводить слова представника Ватикану о. Федеріко Ломбарді, який оцінив кількість тих, що прийшли на Месу, в 6-7 млн. У свою чергу, архієпископ Маніли Луїс Антоніо

Тагле розповів, що Франциск сам запитав у нього, скільки віруючих прийшло на богослужіння, оскільки не міг повірити, що Меса викликала настільки жвавий інтерес. За його словами, Папа Римський був вражений «тією кількістю енергії, радості й ентузіазму», виявлених віруючими на Філіппінах. Месу було вирішено провести в парку. Люди, незважаючи на дощову погоду, почали збиратися за кілька годин до початку служби. Варто зазначити, що на Філіппінах проживає близько 80 млн. католиків.

Чернець-єзуїт отримав наукову нагороду в галузі астрономії

Президента Фонду Ватиканської обсерваторії монаха-єзуїта Ґая Консольманьйо представлено до нагородження медаллю Карла Сагана «Американським астрономічним товариством». Він отримав нагороду на 46-му щорічному засіданні Відділення наук про планети, що відбулося в Туксоні.

Карл Саган був американським астрономом, астрофізиком та видатним ученим у галузі інших природних наук.

Ґай Консольманьйо відзначив, що Карл Саган, з яким йому пощастило зустрітися, був дуже зосередженою людиною, а його ентузіазм заражав багатьох.

KATOLIK.RU

В масці мумії знайшли фрагмент Євангелія, написаний у I столітті нашої ери

мляє Lenta.ru за інформацією методу та аналізу типів письма.

Вчені знайшли фрагмент Євангелія від Марка на аркуші папірусу, який був утилізований в поховальній масці. Якщо поховальні маски єгипетських фараонів виготовлялися з золота, то простолюддя задовольнялося виробами з папірусу (або льону), клею і фарби. Текст був написаний перед 90-м роком.

Останнім часом дослідники навчилися розводити клей у таких масках, не пошкоджуючи чорнило на папірусі, і таким чином розшифровувати текст. Датували Євангеліє завдяки іншим документам з тієї ж маски – діловим та особистим листам, а також за допомогою радіовуглецевого

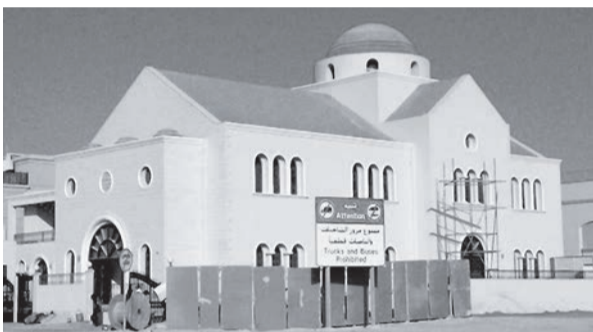
методу та аналізу типів письма. До виходу в світ книги з розшифрованими папірусами з масок вчені можуть представити широкій публіці лише мінімум інформації – через різні угоди з власниками артефактів, музеями та університетами. Навіть про фрагмент першого століття вони розповіли тільки через те, що у 2012 році вже стався витік інформації в інтернет. Зміст тексту поки що не розголошується. Вихід книги був перенесений з 2014-го на 2015 рік.

Поки що найстаріші копії євангельських текстів датуються II-III століттями.

УНІАН

Найдавніший відомий науці фрагмент Євангелія, написаний ще в I столітті нашої ери, знайшли на масці мумії. Про це з посиланням на канадського біблієста Крейга Еванса повідо-

В Абу-Дабі буде побудований православний храм на 1250 осіб

У столиці Об'єднаних Арабських Еміратів м. Абу-Дабі зараз проживає 700 зареєстрованих православних родин, проте, згідно з даними настоятеля майбутнього храму о. Стефана Неаймеха, загалом у столиці мешкає ще щонайменше 300 сімей, які не зареєстровані.

Православна церква св. Миколая, яка наразі ви-

користується православною громадою в районі Муссафах, надто маленька і може вмістити лише близько 300 осіб. Люди змушені брати участь у богослужіннях, перебуваючи поза приміщенням храму або в сусідній будівлі, де встановлено екран, на якому транслюється богослужіння.

Парафія знаходиться в юрисдикції Багдадської єпархії Антіохійської Православної Церкви та об'єднує православних вірних – вихідців з семи арабських країн (палестинців, сирійців, ліванців та ін.). Серед парафіян також є румуни, росіяни, українці, серби та грузини. «Якщо вони хочуть молитися, то ми надаємо їм церкву для служб із їх власним священиком», – зазначив о. Стефан Неаймех.

Нова церква на честь святого пророка Божого Іллі буде в змозі вмістити до 1250 парафіян. Її будівництво почалося в травні минулого і, як очікується, закінчиться до кінця цього року.

У США вчителя звільнили за те, що він подарував учневі Біблію

Шкільний округ Нью-Джерсі порушив закон, звільнивши учителя, який подарував Біблію цікавому учневі. Такий висновок зробила Комісія з рівноправності при працевлаштуванні в середині грудня минулого року. Однак, це рішення лише нещодавно було опубліковано, пише The Christian Post.

Історія почалася в жовтні 2012 р. Вчитель Тутка, виходячи з класу, притримав двері, пропускаючи вперед себе учнів зі словами «просто пам'ятайте, перші стануть останніми, а останні будуть першими». Один з учнів

запитав, звідки взялася ця приказка. Вчитель відповів, що з Біблії.

Наступного разу той же учень підійшов до нього і попросив вказати на місця в Біблії, де можна прочитати ці слова. Тутка, не пам'ятаючи конкретного місця у Святій Книзі, пообіцяв знайти ці місця і показати їх при наступній зустрічі. Учень виявився дуже допитливим і при наступній зустрічі задавав питання за змістом Біблії. Вчитель, щоб задовольнити його цікавість, дав йому почитати книгу.

Шкільна влада, дізнавшись про

цю послугу, завела розслідування. Відтак, у січні 2013 Тутку було звільнено як бачимо, справедливо відновлено.

На фото: вчитель з Нью-Джерсі Вальт Тутка (Photo Courtesy of The Liberty Institute)

Археологи виявили місце поховання святого первомученика Стефана

Пошуки велися спільно палестинськими та ізраїльськими археологами. Розкопки є частиною проекту університету Аль-Кудс і зосереджені навколо залишків обширного візантійського комплексу, що включає в себе церкву і монастир. В одній із досліджуваних точок, як пояснив археолог місцевим ЗМІ, вчені натрапили на напис, що вказує, що ця церква була побудована в честь «апостола та архидиякона святого Стефана Первомученика, похованого в 35 році після Різдва Христового».

Університетський проект передбачає продовження дослідження протягом найближчих п'яти років. Значна частина археологічної території належить греко-православному Патріархату Єрусалиму. Цілком ймовірно, що це місце буде включено в маршрути паломництв по Святій Землі.

Джерело: Радіо Ватикан

Палестинський археолог Салах Хуссейн аль-Худеллія, який очолює групу археологів на розкопках в районі Хірбет Ель-Тірех (на віддалі 2 км від міста Рамалла), підтвердив, що вчені виявили сліди, які дозволяють ідентифікувати цю археологічну територію як місце поховання святого первомученика Стефана.

Сумна статистика

ОПУБЛІКОВАНО ТОП-50 КРАЇН З НАЙБІЛЬШИМ РІВНЕМ ПЕРЕСЛІДУВАНЬ ХРИСТІЯН

Міжнародна християнська правозахисна організація «Open Doors» опублікувала щорічну доповідь з інформацією про 50 країн світу, в яких християни піддаються найбільшій дискримінації та переслідувань за віру.

Вже 13 років поспіль цей список очолює Північна Корея. У десятку найбільш небезпечних для християн країн увійшли також Сомалі, Ірак, Сирія, Афганістан, Судан, Іран, Пакистан, Еритрея і Нігерія.

Так, 1-е місце за кількістю убитих християн зайняла Нігерія (2484 жертви). За нею – ЦАР (1088). Усього за досліджуваний період було вбито 4344 християн. А це вдвічі більше, ніж у 2013 р. Тоді ця трагічна цифра становила 2123 християн.

Крім іншого, повідомляється про країни, зокрема, Сирію і Ірак, в яких зазначено велику кількість біженців-християн, які залишили свої домівки в результаті захоплення територій бойовиками джихадистських угруповань. Так, у Сирії біженцями стали 271 тис. християн, а в Іраку – 60 тис.

Радикальні ісламські групи знову названі «основними гонителями християн в різних країнах світу, не тільки на Близькому Сході, але все частіше в країнах Африки на південь від Сахари». Ісламісти становлять загрозу для життя християн в 18-ти країнах, котрі у названій доповіді розміщені на початку списку.

Правозахисники також відзначають зростання дискримінації щодо християнських громад, зокрема, в Китаї, де торік зареєстровано 258 інцидентів. Зростання числа правопорушень, що не включають вбивства і насильство, на їхню думку пов'язане з «збільшенням культурної маргіналізації».

Серед позитивних зрушень відзначається об'єднання поділених християнських груп на Близькому Сході, а також солідарність мусульманських лідерів, які виступили проти ісламського терору і підтримали християнські громади.

У 2014 році в 15 країнах загинуло 26 пастирів: єпархіальних священиків і єромонахів, братів монахів і монахинь, мирян з 14 країн. Це на 3 особи більше, ніж роком раніше, і найбільше з 2009 року, коли загинули 37 людей. Ці та багато інших даних представило в кінці минулого року на основі своєї власної інформації та інших джерел ватиканське місіонерське інформаційне агентство «FIDES».

Серед убитих – 17 священиків, один монах, 6 монахинь, 1 семінарист та 1 мирянин. Протягом багатьох років перше місце цього ганебного списку займає Америка – Північна і Південна, в якій понесли смерть більше половини загальної кількості загиблих осіб – 14; потім Африка (7 жертв), Азія і Океанія (по 2 людини) і Європа (одна жертва насильства).

До цих цифр потрібно додати, щонайменше, 18 осіб (4 священики, 1 монахиня та 13 мирян), померлих в результаті зараження вірусом Ебола в Ліберії та Сьєрра-Леоне під час догляду за людьми, які занедужали на це небезпечно захворювання.

Варто нагадати, що в 2013 році почався процес беатифікації шести італійських черниць, які загинули в Конго в 1995 році, піклуючись про заражених іншим видом вірусу Ебола. Більшість католиків було вбито в минулому році в Мексиці – 5, по 3 – в Венесуелі та Бурунді, і по 2 – у США та Центрально-Африканській Республіці.

Єдиною європейською країною, де сталося вбивство священика, стала Італія. Тут 3 березня загинув о. Лаццаро Ланг'абарді. Якщо говорити про країни походження жертв, то, в першу чергу, це Мексика та Італія, звідки походило четверо вбитих, потім Сполучені Штати – три, і наостанок Колумбія та Центрально-Африканська Республіка – по дві.

Слід зазначити, що протягом 1980-1989 рр. загинуло щонайменше 115 служителів Церкви, але фактична кількість жертв, ймовірно, значно вища, оскільки регулярна статистика не велася. У наступному десятилітті (1990-2000 рр.) цей показник значно зріс – до 604; причому лише в Руанді в 1994 році, протягом декількох місяців дуже жорстокої і кровопролитної громадянської війни, загинуло щонайменше 248 осіб. В період 2001-2013 рр. повідомлялося про 317 жертв. Серед 921 загиблих з 1990 року (без урахування минулого року) – 16 єпископів (серед яких один кардинал – Хуан Окампо, застрелений 24 травня 1993 р. в аеропорту мексиканської Гвадалахари), 508 єпархіальних священиків та єромонахів, 4 диякони, 76 монахів, 182 монахині, 65 семінаристів, 36 членів інститутів богосвяченого життя, 27 мирян, 3 катехити і 4 волонтери.

За матеріалами Радіо Ватикан

Як не варто сповідатися!

Свята Тайна сповіді (покаяння) – примирення зі Всевишнім і відвернення від огидного гріха. Вона встановлена самим Господом Христом, який передав владу апостолам (священникам чи Церкві) відпустити чи не відпустити людські гріхи: «Прийміть Духа Святого! Кому відпустите гріхи – відпустяться їм, кому ж затримаєте – затримуються» (Ів. 20, 22-23). Або ще так сказав Спаситель: «По правді кажу вам: що тільки зв'яжете на землі, зв'язане буде на небі, і що тільки розв'яжете на землі, розв'язане буде на небі...» (Мт. 18, 18).

Є й так, що певні люди, які роками відвідують регулярно церкву, не вміють добре сповідатися, повторюючи постійно ті самі помилки... Тому це також належить до одних із вагомих завдань сумлінного священника, щоби навчити вірних дійсно сповідатися з особистих гріхів, належно каятися, зростати в духовності на дорозі до небес. Інколи дитина може краще сповідатися за свою бабцю...

1. Не варто йти до сповіді неприготованим (без іспиту сумління перед тим).

На жаль, не раз так трапляється, що якась особа йде сповідатися без ретельної підготовки, тобто не перейшовши Божі чи церковні заповіді. Якщо, для прикладу, учень чи студент не підготувався до іспиту, то досвідчений учитель (викладач) швидко це зауважить. Тож варто тут бути серйозним, розуміти, що насамперед сповідаємось перед самим Богом.

2. Не варто йти сповідатися, не відмовивши покаяння за попередню сповідь.

Взагалі-то на самому початку, крім того, коли востаннє, сповідалися, слід сказати, що «покаяння відмовив». Просто буде далі інша покаяння і можна забути, що до чого.

3. Не варто сповідатися з гріхів інших.

Як не дивно, часто це полюбливають практикувати саме жінки. У сповіді треба поставити перед Всевишнім себе, свою власну ситуацію, життя. «Чоловік – пияк», «невістка погана», «діді не слухають» тощо не цілком клеїться зі щирим особистим покаянням.

4. Не варто йти до сповіді з примусу.

Сучасна медицина намагається довести людству, що наші думки реальні й відчутно впливають на наші почуття і поведінку. При кожній серцевій, недобрій, сумній думці мозок виділяє хімічні речовини, які погіршують стан здоров'я, і навпаки. Щоразу, коли людина думає про щось добре, світле, мозок виділяє хімічні речовини, які поліпшують стан її тіла.

Уже давно досліджено, що будь-яка хвороба починається у наших помислах, тіло лише слухняно піддається їхньому впливу. Щосекунди наш мозок випускає думки – конструктивні й деструктивні. Кожна думка, проходячи через клітини тіла, передає їм свій зміст. Якщо в думках переважає агресія, роздратування або постійний страх захворіти, то клітини тіла це сприймають за команду також стати агресивними та неспокійними.

Нерозумно було б бажати, щоб наше життя саме собою

змінювалося, а хворе тіло стало здоровим. Нерозумно також скаржитись на долю.

Нині вчені уже довели, що кожна людська думка є реальною і має безпосередній вплив на організм, який їй

Хвороба починається у наших помислах

продукує. Це своєрідні електромагнітні коливання, які проходять через усі клітини нашого організму, заражаючи їх позитивно чи негативно. Організм, який перебуває в стані закоханості (позитивні емоції і думки), навіть не піддається епідемії грипу та іншим заразним хворобам. А людина, яка фізично є здоровою, але має відхилення у мисленні або є психічно пригніченою, відчуває себе хворою. З глибокої давнини лікарі підкреслювали, що психологічна налаштованість хворого має великий вплив на перебіг захворювання. Своїм пацієнтам вони твердили: «Нас троє: ти, хвороба і я.

Чию сторону ти вибереш – той переможе».

Заздрісні, злі люди ніколи не бувають щасливими. Вони отруюють власне життя і життя навколишніх людей. У постійну звичку людини

повинно увійти бажання думати лише про все добре. Треба зупинити себе кожного разу, коли кортить висловити різкість, образу, критику, дошкульне зауваження тощо. По-друге, навчитися розглядати всі негативні події з позитивної точки зору. Ця праця покладе початок здорового і щасливого життя. По-третє, треба забути про свої невдачі, згадувати свої успіхи, правильні рішення, випадки, коли нам щастило. Життя ніколи не буває несправедливим до нас – це ми несправедливі до себе.

Вплив негативних думок на здоров'я людини відображений і в Біблії, коли читаємо,

що Христос проповідував не тільки правильні етичні принципи, а й принципи медицини XXI сторіччя. Слова Христа «Прощайте сімдесят разів по сім» допоможуть багатьом уберегтися від під-

вищеного кров'яного тиску, серцевих хвороб, виразок шлунку... Навіть якщо ми не можемо любити ворогів, давайте, принаймні, любити себе настільки, щоб не дозволяти ворогам керувати нашим щастям і здоров'ям. Як сказав Шекспір, «не дуже розпалюйте пич для своїх ворогів, бо згорите в ній самі». Тож у чому є корінь зла?

Найбільш доленосними питаннями нашого життя є совість, мужність, терпіння, віра, патріотизм, людська і національна гідність. Життя без цих понять перетворюється на існування, робить людину жорстокою і слабкою. При цьому спостерігається

9. Не варто сповідатися раз на рік чи на кілька років.

Сповідь «раз на рік» у час Великого Посту – це мінімум. Хто дійсно дбає за чистоту власної душі, за щасливе вічне життя, то робитиме це якомога частіше – раз на тиждень, місяць тощо. Як би це, наприклад, виглядало, якби хтось так рідко мився – один раз у році? Як би він тоді почувався сам чи інші біля нього? Справжні християни сповідаються часто, як і причащаються. Не знаємо, чи доживемо до наступної сповіді...

10. Не варто йти до сповіді й мовчати, казати, що цілком нема гріхів...

У такому разі священнику треба спитати, чому особа до нього прийшла. Відомо, що гріхів не мають лише маленькі діти та божевільні... Всі грішні без винятку, тільки хтось більше, а хтось менше. Одні відвертаються від гріхів, інші до них звикають, називаючи чорне білим. Криза усвідомлення гріха, на жаль, в наш час наявна...

11. Не варто себе весь час хвалити.

Звичайно, це похвально, що хтось «молиться рано й увечері», «ходить до церкви», «нікого не вбив», «нічого не вкрав» і т.п., однак у сповіді ми повинні казати те, що зробили насамперед погане. Священник же вкінці має дати розгрішення саме від гріхів... Якщо людина себе протягом сповіді весь час хвалить, то хіба дуже вона відрізняється від фарисея в тій біблійній притчі, котрий теж себе вихваляв перед Богом на противагу до митаря, що чітко усвідомлював свою грішність? Не раз великі святі на землі вважали себе «великими грішниками» з великої покори. Покора – мати всіх чеснот, як відомо.

12. Не варто йти до сповіді і не розуміти, що таке гріх у Церкві.

Гріховне зло має своє жахливе обличчя, має здатність поширюватися скрізь. Треба знати, що є насправді гріхом, які є гріхи в суті, щоб не «сповідатися» з того, що ним узагалі не є, ніколи не було і не може бути. Не проблема сьогодні придбати католицький катехизм, відповідну духовну літературу про Тайнство сповіді. Не живемо ж у середньовіччі...

13. Не варто приховувати свої певні «страшні гріхи».

Священники нині обізнані неабияк з численними людськими гріхами. Рідко кого здивуєш чимось новим – ніхто не впав несподівано з неба. Треба встидатися грішити, а не встидатися виявляти прогрішення на сповіді. Для чого поступати так, щоб душа не очистилася до кінця від гріховного тягаря і сумління (Божий голос у ній) не давало потім належного спокою та внутрішньої радості?

о. Микола МИКОСОВСЬКИЙ

Я. ТИМОФІЙЧУК,
«Гуцульський Край»

Війна проти Бога:

На Близькому Сході

У Хайфі (Ізраїль), жертвою нападу стала православна церква, яка перебуває в юрисдикції Єрусалимського Патріархату. Згідно з повідомленням ізраїльських засобів масової інформації, 10 січня невідомі вандали увірвалися в церкву св. Івана Предтечі, зламавши замок на дверях храму. Погромники осквернили церкву, зруйнували та пошкодили все, що було в межах досяжності їх рук: пошкодили ікони, поламали свічки, порвали літургійні книги, розламали аналої і т.д. Вандали також зламали ящик, призначений для пожертвувань і вкрали весь його вміст.

Священик Димитрій (Самара), настоятель приходу в Хайфі, прийшов у храм і, виявивши в ньому сліди варварського погрому, виступив з відповідною заявою, звернувшись до влади з приводу розслідування події. Парафіяни храму та волонтери допомогли відновити зруйноване і привести церкву в порядок. В цілях безпеки всі замки в церкві були замінені протягом дня.

В Азії

У Делі сплюндровано святилище Діви Марії. Акт вандалізму проти християнської святині став 4-м за останні 7 тижнів. Камери спостереження записали сцену вандалізму. Повз гrot, котрий встановлено в парафії «Our Lady of Graces Church» в Вікаспурі, проїжджав мотоцикл з 2 чоловіками. Один з них зламав скло, інший – зруйнував образ Діви Марії. Про це повідомляє Християнський портал KPIIOC з посиланням на Hindustantimes.

Представник архієпархії Нью-Делі о. Саварімуту Шанкар, коментуючи ситуацію, розповів, що напади на парафії в архієпархії відбуваються регулярно. Інцидент мав місце через 2 дні після того, як виборча комісія Індії оголосила про вибори в законодавчі збори 7 лютого.

Перша з низки антикатолицьких акцій останніх 2 місяців 1 грудня. В саду Ділшад згоріла церква св. Себастьяна. Це викликало масові протести християн по всій країні. Через тиждень невідомі закидали камінням церкву Божої Матері Фатіми в Джейсоле під час Меси.

А 3 січня в церкві Воскресіння в Рохини були спалені різдвяні ясла.

В Африці

У столиці Нігеру – Ніамеї – розлучені демонстранти підпалили три церкви і почали кидати каміння в знак протесту проти карикатур на пророка Мухаммеда в журналі «Charlie Hebdo», – повідомляє MIG.

Днем раніше в Нігері були вбиті п'ять осіб і 45 поранені в ході бурхливих протестів. Радикальні мусульмани, які протестують проти нової карикатури на пророка Мохаммеда, що з'явилася на обкладинці свіжого випуску французького сатиричного журналу «Charlie Hebdo», спалили французький культурний центр, а також дві католицькі та одну євангелічну церкву.

Дещо пізніше речник поліції Адлі Торо повідомив: «Знищено 45 церков, 5 готелів, 36 пунктів із напоями, один сиротинець, пограбовано та підпалено християнську школу». У заворушеннях, що сталися в неділю, 18 січня, загинуло 5 осіб, 128 – поранені. Затримано 189 осіб. Поліції

Нігеру довелося застосувати сльозогінний газ проти мусульманської молоді, що зібралася у центральній мечеті.

В Європі

У Польщі Сандомирський єпископ Крістоф Нітекевіч закликає до покаяння у всіх церквах єпархії через осквернення Святих Дарів в парафії Салетінської Божої Матері у місті Островець-Свентокшиськи. 13 січня невідомі злочинці вкрали з церкви музичну техніку і гучномовець, а також чашу, патен (дискос) і посудину з дарохранительниці.

За попередніми даними, всі втрати оцінили на 6000 злотих,

– повідомляє Християнський портал KPIIOC з посиланням на DEON. Районна прокуратура в Островці-Свентокшиському веде розслідування. За злом і крадіжку злочинцем загрожує до 10 років позбавлення волі.

Єпископ Нітекевіч в спеціальному повідомленні вживає до покаяння і молитви за вчинене святотатство. За його рішенням, у всіх церквах єпархії після кожної святої Меси в неділю, 18 січня, перед Святими Дарами були проведені усильні моління.

Підготував Богдан ЯРОВИЙ (за матеріалами інтернет-видань)

Усіх, мабуть, шокували атаки в Парижі. На вулиці багатьох міст вийшли десятки тисяч людей із маніфестом проти вбивства людей в ім'я ісламу. А ЗМІ стверджують, що демонстранти захищають «свободу преси». Це добра мить, щоб повернутися до дебатів саме на тему необмеженої «свободи преси», якій протистояли великі папи.

Після замаху ісламістів на редакцію, що називала себе сатиричною, в ЗМІ знову стало гучно про «свободу преси». Заголовки газет повідомляють навіть, що «ісламісти атакували свободу». Нічого подібного: ісламісти – так, у властивий їм, брутальний і радикальний спосіб, – атакували групу осіб, які вирішили здобути славу та гроші через ганебні зображення. Невже ображення будь-кого це приклад свободи? Особливо у сьогоднішньому, до болю толерантному світі, в якому за уявну образу гомосексуаліста чи єврея можна вилетіти з доброго товариства або й потрапити до в'язниці?

Ісламісти не атакували свободу, навіть у її сучасному, спотвореному і викривленому розумінні. Дивно, що лівацькі ЗМІ того не помічають. З'явилися, однак, ще й такі коментарі, ніби ісламські фанатики атакували Європу та її цінності. Це також брехня. Бо Європу не визначає те, що знаходилося на обкладинках «Charlie Hebdo», хоча мусульмани, які прибули сюди

«Charlie Hebdo» — гидота гидот

недавно, можуть її так розглядати. Хай уже там із карикатурами Магомета, що їх прославили терористи; але в тому часописі у найганебніший спосіб, який лиш можна уявити, ображалися католицькі святощі. Гидотні малюнки показували, серед іншого, зображення Пресвятої Трійці в сексуальному трикутнику, і вже зовсім ганебними, що й не описати, є зображення про Матір Божу, новонародженого Ісуса, святих і пап. Чи це «європейські цінності»? Це відображення свободи? В жодному разі ні.

Свобода преси не є ідеєю, яку треба сприймати без критично. Важко домогатися її обмеження в часи, коли католицькі ЗМІ діють майже у катакомбах, і щоразу їм під ноги кидають перешкоди. З іншого боку, ми самі знаємо, що свобода преси не є необмеженою. Тому ми, католики, на шпальтах своїх видань не розміщуємо збочених фотографій чи малюнків, не кажучи вже про щоденне самообмеження у вживанні слів, які використовуються в наших текстах, аби представляти різні новини й не ображати людей.

Після замаху в Парижі Папа Франциск сказав: «Вбивче насильство завжди ображає, і його ніколи не можна виправдати». Важко тут не погодитися зі Святішим Отцем. Але, посилаючись на слова пап, слід також пам'ятати про великих попередників Франциска. Вже Пій IX засудив необмежену свободу преси у своєму Syllabus.

У Mirari vos папи Григорія XVI читаємо, що свобода преси це «найбільш смертельна зі свобод». За словами того великого папи, необмежена свобода преси «це огидна свобода», бо пресі «завжди бракує гидоти, і [її] деякі люди сміють жадати з таким запалом та зятятістю і всюди поширювати. Ми

тремтимо, Достойні Брати, бачачи, якими ганебними доктринами, або радше якими величезними оманами нас заливає; оманами, що поширюються так далеко і в усі сторони, великою кількістю книг, брошур та інших часописів, малих обсягом та великих у збоченні, звідки походить пошесть, що охоплює лик землі і стає причиною наших сліз».

Григорій XVI пояснював, що свободи на блюзнірство не можна виправдовувати нічим, навіть тим, що в рамках цієї свободи дозволяється публікувати спростування тих блюзнірств. Людей, які так вважають, він називав «зухвалими».

Якби існувала держава, яку можуть сприйняти католики, вона повинна обмежувати свободу преси. Про це нагадав також папа Лев XIII, коли писав, що «обов'язок держави – справедливе обмеження свободи преси», відповідно до вимог правди. «Збочення розгнужданого розуму, які, для несвідомого натовпу, легко стають справжнім утиском, повинні каратися з усією суворістю закону, не менше, ніж кримінальні замаху проти слабких. Ті репресії більш необхідні

проти викрутасів стилістики і витонченості діалектики, особливо коли вони вдовольняють пристрасті, і важко заперечити, що більшість населення ніяк, або не без великих труднощів, не може бути пильною. Дайте кожному необмежену свободу говорити та писати – і не залишиться нічого святого та недоторканного; вони нічого не щадитимуть, навіть базових істин, тих великих натуральних принципів, які повинні вважатися благородним, спільним спадком усього людства. В такий спосіб правду крок за кроком атакує темрява, і часто практикується встановлення та сповідання найшкідливіших і різноманітних оман», – писав великий папа.

Найближчим часом триватиме жвава дискусія про іслам та свободу преси. Іслам залишмо сповідникам Магомета. Але ми не можемо дозволити, щоб «мирськими мучениками» справи стали блюзніри, які в найогидніший спосіб ображають Ісуса Христа.

Кристіан КРАТЮК,
«Polonia Christiana»,
(подається за:
Львівська архидієцезія РКЦ)

ШОПІНГ, ЯКИЙ НІЧОГО НЕ КОШТУЄ

ООН: 3 мільярди людей у світі страждають від недоїдання
Майже 3 мільярди людей у світі страждають від голоду або неповноцінного харчування. Про це повідомила ФАО (продовольча і сільськогосподарська організація ООН) напередодні Другої міжнародної конференції з харчування.

«Неповноцінне харчування – одна з найбільш серйозних, але найменш вивчених проблем у галузі охорони здоров'я в світі, – наголошується в повідомленні. – Тоді як 805 млн. осіб на планеті регулярно не отримують достатньої кількості продовольства, ще 2 млрд. людей страждають від дефіциту мікроелементів та інших наслідків неповноцінного харчування. А це 30% населення світу».

Як вважають організатори конференції, незважаючи на прогрес, досягнутий за останні десятиліття в галузі зниження хронічного голоду, світ у цілому не зміг впоратися з проблемами недоїдання.

У той же час ожиріння і пов'язані з неправильним харчуванням захворювання в розвинених країнах уже поширилися на країни, що розвиваються. «Чимало бідних країн страждають зараз від подвійного тягаря: голоду і низької якості харчування – з одного боку, і надмірної ваги й ожиріння – з іншого», – сказано в повідомленні.

Про те, як у ситих країнах викидають цілком придатні для вживання продукти на смітник, пише у своєму блозі Тетяна Лялька. Цей матеріал і пропонуємо нашим читачам.

«...Ти можеш вийти вночі, коли всі вулиці тихі й порожні, їхати на велосипеді, втомленою, наляканою, труситися, аби тебе не побачили, «пірнути» в смітник і повернутися дуже задоволеною та щасливою через всі ті прекрасні подарунки, які вдалося зібрати та врятувати від цілковитого марнування... Так добре!»
 Це уривок з розповіді дівчини зі східноєвропейської країни, студентки, яка навчалася і виживала в одній із найбагатших країн Європи...

Удень в університеті в Данії нам, соціальним працівникам, розповідали про переваги скандинавської держави загального добробуту, про рівність та захищеність усіх без винятку. А ввечері, коли вже всі супермаркети зачинені, я зустрічаю свою подругу з повними пакетами продуктів. Вона повертається з «шопінгу», який не коштує нічого. Саме тоді я вперше зіткнулася з так званим «пірнанням у сміття», а заодно і

з кардинально іншим боком життя студентів та молоді за кордоном і марнотратством суспільства, в якому ми живемо.

Передісторія така. Моя подруга належить до тих молодих людей, що приїхали з нових країн-членів ЄС до Данії – держави, яка пропонує безкоштовну освіту й високий рівень життя навіть за мірками ЄС. Життя за кордоном іноді здається нам захмарно комфортним, де студенти лежать розслаблено на зеленій травичці й безтурботно спілкуються одне із одним. Проте це часто далеко від реальності для багатьох студентів, і не в останню чергу – для тих, хто з простору Європейського Союзу, де мобільність

між країнами відкрита, але країни мають дуже відмінні між собою стандарти життя. Тому для багатьох молодих людей старт в новій країні є дуже непростим. Особливо, якщо сім'я, яка залишилася вдома, не може тебе підтримати, і забезпечувати себе щоденно потрібно самотужки. Здається, все це знайоме для багатьох із нас.

«Коли я лишень приїхала до Данії навчатися, то сума грошей була обмеженою, а перспектива роботи – дуже неясна», – розповідає дівчина. Вона мусила витратити якомога менше й шукати альтернативи, де можна було б отримати безкоштовну їжу. «Стаєш ніби хижаком з широко розплющеними очима, коли ти насправді голодна». Незабаром вона довідалася, що смітники поблизу великих супермаркетів повні їжі, яка була ще годину тому на полицях, але ось із певних причин тепер вона опинилася в смітнику. «Я могла зайти в супермаркет, перевірити, на яку їжу є знижки, а потім, через кілька годин, знайти все те саме викинутим на смітник... Персики, нектарини, банани, хліб, цибуля і не тільки. Їжа, чистісінька їжа. Без жодної плями».

Вони приїжджали до супермаркетів з подругою після закриття або пізно вночі; треба було буквально пірнати у великий сміттєвий контейнер, аби щось дістати. Вони брали стільки, скільки могли взяти за раз, не більше. Бувало часом, що просто не могли повірити, яка велика кількість

продуктів марнувалася. Отак через деякий час перевірка смітників біля великих супермаркетів стала повсякденною рутинною. «Ми часто їздили на «шопінг» і стали, кажучи жартома, «шопоголіками».

Проте щастило не завжди. Бувало, що тижнями не було яєць, молока, масла, продуктів, з яких можна щось готувати. Або ж було все на раз і забагато. Тому вона мусила імпровізувати з приготуванням їжі наперед. І навіть коли

дівчина почала працювати, то все одно продовжувала ходити на «шопінг», адже, по-перше, це було значно дешевше, ніж купувати їжу в супермаркеті, а, по-друге, там був присутній елемент пригоди. І більше того – ніколи не можна було передбачити, що ж удасться знайти того чи іншого разу.

«Мене вразило, наскільки і до якої міри їжа (але не тільки – речі загалом) не цінувалися в Данії. Мене це дуже ранило. Як хтось в екологічно свідомій країні може допускати таке марнотратство?» Отак замість почуття сорому та нужденності, які штовхали «пірнати» у смітники по їжу, з'явилося інше питання: чому це має марнуватися? Чому хтось дозволяє собі викидати стільки доброї їжі, коли багато людей не має що їсти?

З часом вона познайомилася з іншими людьми, які також ходили на «шопінг», але зовсім не тому, що не мали грошей купити їжу: вони просто не могли купувати її в тих, які свідомо марнують добру їжу. Ці люди діставали зі смітників продукти та предмети вжитку, щоби все таки ще використати те, що придатне до використання.

Те, що моя подруга називає «шопінгом», іншими словами називається «дампстер дайвінг» (англ. dumpster diving). Буквально – «пірнання в смітники», і полягає воно у тому, що люди дістають викинуті речі та їжу, яку можна ще споживати. Можна говорити про різні причини, чому люди шукають речі та їжу серед того,

від чого інші вже відмовилися. Так, для багатьох це своєрідна форма протесту проти капіталістичного суспільства, яке виробляє більше, ніж може саме спожити. «Чому я маю платити гроші їхній недолугій капіталістичній системі, яка використовує забагато, а цінує замало і хоче величезні ціни за те, що буде просто-напросто викинуте пізніше?»

Дуже часто «дампстер дайвінг» пов'язують з екологічною етикою, а саме – зі зменшенням свого впливу на навколишнє середовище. Це інший вид «зеленого» споживання: замість «купуй органічне» з'явилося – «не викидай так багато, а споживай до кінця». Цікаво, що «дампстер дайвінг» висвітлює парадоксальну проблему сучасного суспільства: багато з того, що викидається, насправді не є сміттям. Тобто, для багатьох із нас як тільки річ потрапляє до смітника, то вона автоматично стає вже ніби непридатною для використання. Ця соціальна норма робить суспільство лицемірним. З одного боку, ми говоримо про бідність, з якою намагаються боротися всесвітні організації, а з іншого – маємо велику кількість їжі, яка вже не поміщається на полицях у супермаркетах, бо приїхала нова партія, і тому стара, але ще добре їжа викидається.

Їжа, на яку затрачені ресурси, щоб її виростити-виробити та доставити, псується просто так, тому що вона вже не виглядає свіжою. Тобто, слово «сміття» у багатьох випадках є соціально визначеним. Або ж, інакше кажучи, не все, що викидається – сміття, бо сама лишень назва не робить річ чи їжу придатною чи непридатною, а лише її актуальний стан. Що ви скажете на те, якщо можете знайти в одному смітнику дорогі французькі сири, в'язки бананів, десятки буханок хліба, овочі та фрукти? Це те саме, що ще годину тому, коли супермаркет працював, лежало на полицях. А тепер лежить у сміттєвому контейнері.

Цікаво, що діставати викинуту їжу з контейнерів в деяких країнах вважається незаконним. Так, з часом смітники поблизу супермаркетів у Данії почали закривати на

замки і ховати у спеціальні клітки. «Деякі люди спочатку кричали на нас, коли вони бачили, як ми нишпоримо по смітниках. І ми знали, що в Данії це незаконно робити, тому боялися, що хтось може викликати поліцію. Адже вони кажуть, що сміття – це їхня приватна власність...»

Іронічне твердження, що «сміття – це чиясь приватна власність», насправді дуже спірне. Адже якщо хтось дозволяє собі викидати багато придатної до спожитку їжі чи справної техніки, то чому хтось інший не може її взяти? Це порушує наступне цікаве запитання: чиєю власністю вважається те, що вже викинуте? Або для чого взагалі викидати те, що потрібне комусь іншому? Це питання є риторичним, бо важко знайти відповідь, яка би була рівноправною із законами конкуренції на ринку харчування, які змушують виробляти велику кількість зайвої їжі. Якби не були причини для кожного дампстер-дайвера, статистика щодо марнування продуктів каже, що найбагатші країни марнують десь між третину та половиною своєї виробленої їжі.

Для багатьох із нас відчуття огиди, сорому та приниження присутнє при думці, що ви можете діставати їжу з смітника, щоб їсти її. Але думаю, що настає час відкрити очі на те шалене марнотратство, несвідоме споживання того, що ми купуємо, та несвідоме ставлення до того, що дозволяємо собі викидати. І це відбувається не лише в багатих країнах Європи, адже закони вільного ринку діють усюди. В Україні також багато їжі просто гниє на смітниках.

«Я вважаю, що харчовий бізнес належить до тих сфер нашого життя, які є близькими для кожного з нас, але також належить до тих, які використовуються неправильно. Ми можемо і ми повинні, через свій свідомий вибір, впливати на те, як їжа виготовляється, розповсюджується та використовується», – переконана дівчина, з якою ми розмовляли про «дампстер дайвінг».

Отож, «...ти можеш вийти вночі, коли всі вулиці тихі й порожні, їхати на велосипеді, втомленою, наляканою, труситися, аби тебе не побачили, «пірнути» в смітник і повернутися дуже задоволеною та щасливою через усі ті прекрасні подарунки, які вдалося зібрати та врятувати від цілковитого марнування... Так добре!»...

Тетяна ЛЯЛЬКА

Українським редемптористам – 100!

21 серпня 1913 року на запрошення Андрея Шептицького до Галичини прибуло семеро бельгійських місіонерів-редемптористів, які прийняли греко-католицький обряд. В Уневі (Перемішляниці) вони заснували першу в Україні монашій спільноті редемптористів, яка згодом стала Галицькою віце-провінцією, а пізніше – Львівською провінцією Згромадження редемптористів (Чину Найсвятішого Ізбавителя).

Чин Найсвятішого Ізбавителя (ЧНІ) заснований 1732 року Вчителем Церкви Альфонсом Лігурі у Неаполі для проповідницьких місій і духовного служіння серед сільського населення та малозабезпечених сімей. Нині редемптористи душпастирюють на п'яти континентах, служать у сімох обрядах у 77 країнах світу (майже 40 провінцій, 41 віце-провінція і місія з понад 7,5 тис. членами).

Сьогодні Львівська провінція Згромадження редемптористів це: 11 монастирів в Україні, один у США; місійні станції за межами України (в Бельгії, Білорусії, Італії, Іспанії, Португалії, Росії). Налічує понад 120 осіб.

Визначні діячі української гілки редемптористів: о.о.А.Деляре, Й.Схрейверс, Й.Девохт (громадяни Бельгії, одні із засновників), місіонери: о.о.С.Бахталовський, Г.Шишкевич, В.Дородько, З.Ковалик. Владика чину редемптористів: єп.Миколай Чарнецький, митр.Максим Германюк (Канада), єп.Володимир Маланчук (Франція) єп.Василь Величковський, єп. Володимир Стернюк (Львів), єпископ-помічник Михайло Руснак (Канада, для словаків греко-католиків) та ін.

Редемпторист – (Redemptor, лат. – ізбавитель, відкупитель).

Про нелегку і відповідальну душпастирську працю у нинішній час, тернистий шлях українських редемптористів у розмові з протоігуменом Львівської провінції Згромадження редемптористів (ЧНІ) Ігорем Колісником.

– Львівська провінція Згромадження редемптористів порівняно молода духовна організація. 100 років її існування ознаменувалися різними подіями у душпастирській діяльності. Які події, що за цей час відбулися, є знаковими і вагомими?

– Знаєте, сто років це досить багато часу, враховуючи те, що Україна за цей період пережила надзвичайно багато і радісних, і передусім сумних подій. Якщо аналізувати життя редемптористів в Україні за цей час, визначними були усі події, починаючи від їх прибуття, за рік до Першої світової війни. Редемптористи весь час були з тим народом, людьми, допомагаючи їм в парафіях, місцях навколо Унева, де не було священників, бо багато їх загинуло в часі бойових дій від рук росіян, а також і від військових інших держав, що брали участь у цій війні. Властиво, для перших редемптористів (бельгійських громадян – авт.) то був перший, надзвичайно сильний і складний, досвід буття із знедоленим народом.

Вони спромоглися стати частиною народу, влитися в його культуру, ментальність, та, що найважливіше, у його східну духовність.

Згодом цей досвід надав нашому Згромадженню в Україні особливого динамізму. Після завершення Першої світової війни розпочався надзвичайно швидкий і сильний розквіт провінції. Редемптористи приїхали не для

того, щоби зверхньо повчати наш народ, а щоби бути з ним разом у скрутних, найгірших умовах його життя. Багато людей, бачучи їх спосіб буття, результати їхньої праці, вступали до нашого Згромадження і згодом сформувалися і виростили до знакових постатей УГКЦ (блаженні Миколай Чарнецький, Іван Зятюк, Зенон Ковалик, Василь Величковський) та багато інших особистостей.

І то дало великий поштовх на подальше. Відбувся стрімкий розвиток у міжвоєнному часі: створення нових спільнот, монастирів, місій у всіх можливих і неможливих

місцях (як приклад, – в особливий спосіб, місія у 20-х роках минулого століття на Волині). Дало силу і міць людям, що пережили страхітливую Другу світову війну, перебути повсюдні часи переслідувань в особливий спосіб, у Західній Україні) вірних і Церкви, аж до виходу із підпілля.

Пріоритетом усіх справ, усього чим живе Львівська провінція редемптористів й надалі залишається наша вірність людям, особливо у нинішній час, коли українці є ще більш розкидані по усьому світу.

Ми працюємо всюди, де є українці (від Сибіру, Казахстану до Європи, обидвох Америк, Австралії, Нової Зеландії). Шукаємо нові місця, де ми потрібні. А все це є наслідком того динамізму, цієї нелегкої праці, вірності, започаткованих нашими старшими співбратими ще у далекому 1913 році.

– З цієї сотні було понад 40, особливих, років гонінь, переслідування, поневір'я, духовного та фізичного нищення і т.п. На Вашу думку, завдяки чому Згромадження перебуло та вижило у страшні роки трьох окупаційних режимів, двох світових воєн, тривалого підпілля? Що вдалося зберегти? Що втрачено?

– Згромадження вижило тому, що перебуваючи в душі нашого засновника св.Альфонса, ми не мали іншої основи нашого життя, як св.Євангеліє, – тобто вірності Богові і людям, те, що визначає життя редемпториста. Не має значення, в яких обставинах він знаходиться. Редемптористи й сьогодні знаходяться у нелегких обставинах. Хоча час переслідувань, дякувати Богові, минув, проте реалії нинішнього нашого життя, напевно що також вимагають певного героїзму у свідченні віри: переслідування у В'єтнамі, непроті ситуації в країнах Близького Сходу, Африці, де присутня мікрорелігійна ворожнеча, де християни знаходяться у ролі переслідуваних. Але завжди, за будь-яких умов, для нас було і є бути вірними Богові, Церкві, завдяки чому наші співбрати витримали усі лихоліття, бо Господь своєю ласкою давав їм сили. Колись митрополита Стернюка питали, як то він давав усьому цьому раду. Він відповів: "Господь дасть сили. Людина може бути слабка, але якщо Господь дає якісь випробування, то на ті випробування він дає і сили,

і благодаті." Те, що ми вистояли понад 40 років, то не є питання якоїсь нашої надзвичайної героїчності, то є благодать Господня, якій ми були вірним впродовж цих років переслідувань.

Що було здобуто за ці роки? Почну з того, що було втрачено. Після виходу із підпілля для співбратів (а їх було майже 50) повстало одне із найбільш проблемних завдань – відродження дещо втраченої за ті роки, скажімо так, сімейної, родинної традиції, відкритого проповідування слова Божого. Природно, що переслідування, підпілля вимагають зовсім

інших форм праці, ніж за умов вільної Церкви. Однак, з того, як це не парадоксально, стався позитив – ми отримали можливість нового початку. У 90-х роках ми отримали можливість почати все знову робити все трохи краще й правильніше, ніж то було зроблено, наприклад, в інших місцях чи у Західній Європі. Ми мали нагоду повчати нас на помилках інших і зроби́ти своє, краще, ще ліпше. Можливо не все нам вдалося, але ми все ж таки оцінюємо досить позитивно той час, тих майже 25 років, що минули після виходу з підпілля. Люди горнуть до нас, суджу по тих церквах, де ми є. Це не момент гордості, скоріше трішки похвали для нас, – це доказ того, що за ці роки зроблено багато доброго й правильного.

Душпастирська праця наших попередників, і та, що продовжується й надалі є наслідком того, що люди, які перебули підпілля, наші наставники дали нам, молодшому поколінню, проявити себе. Нині на відповідальних посадах у Львівській провінції – молоді люди, яким ще немає й 40, що є великою довірою старшого покоління.

– Попри усі лихоліття чин вижив, проявивши стійкість та витривалість, мужність. Чотири члени Згромадження редемптористів Львівської провінції проголошені блаженними українськими новомучениками. Які складові спричинили до цього?

– У всіх випадках життя наших великих блаженних: владик Миколая Чарнецького і Василя Величковського, отців Івана Зятюка, Зенона Ковалика та інших, не менш значних свідків віри, була неперервна душпастирська робота, служіння ідеалам Христа, постійне спілкування з людьми, служіння своєю народом за будь-яких обставин. Все, що вони робили в часи лихоліть, для них самих не було якимось особливим героїзмом. Вони не мали іншого вибору – це був їх вибір. Просто залишалися самими собою, були такими як усі інші новомученики нашої Церкви. Для них життя з Христом було найголовнішим, хоча тодішня тоталітарна система вимагала від них бути інакшими, стати інікшими, піти на угоди з тією системою, зрадити Христа, свій народ.

Очевидно, що сьогоднішні умови є зовсім іншими, проте

Господь вимагає від нас певних свідочств, що ми є дітьми Божими, спадкоємцями Царства Божого.

– Ще донедавна побутувала думка, що одружений священник більш корисна одиниця для суспільства ніж монах, мовляв, останній веде замкнутий, келійний спосіб життя, «не йде в народ». А, як воно є тепер, у нинішній час, зокрема у редемптористів?

– Коли я, у 1993 році, йшов у монастир, то ні я, ні моя родина, як не дивно, не мали поняття, що то таке монастир. Я пішов після певних роздумів та вагань, усвідомивши, що життя у монастирі – це, щось, зовсім інакше, ніж людина собі уявляє.

Очевидно, що способи життя монахів є різними. Є такі, що більш совокуплені, що десь зачаровані тим глибоким зв'язком з Богом, стосунками всередині Чину, і є такі, що виходять більш назовні, більш прозоріші, доступніші.

Практично, усі наші монаші спільноти в Україні нині є досить активні.

Ми пішли у монастир від своїх батьків, які нас виховували, сімей, родин, але ми знаємо чим і як живуть наші рідні й близькі, ніколи не віддаляємося від них. Для нас життя у Церкві завжди є життям з людьми. Ми намагаємося певною мірою то неправильно уявлення, розуміння богупосвяченого життя як стереотип замкнутості у собі, поправити. У монастир люди йдуть за покликком Господа, не для того, щоби лише їм було добре, щоби самим спастися, а відтак потрапити у Царство Небесне, а всі інші – рятуються хто як може. Навпаки, ми намагаємося якомога більшої кількості мирян дати можливість відчути радість буття дитиною Божою.

Кожна людина у своєму християнському покликанні має своє завдання, своє місце, і тому зважувати хто є святіший, більш корисний, чи хто скоріше прямує до Царства Божого, є неправильно.

Під час нашої подорожі до Царства Божого хтось хоче мати більше, хтось, можливо, задовільниться меншим, але Господь намагається дати кожному так багато, що навіть не вдасться винести...

Ми раді за тих, хто живе дійсно своєю правдивою вірою в єдиного Бога, чи то монахи, чи то парафіяльні священники, одружені й неодружені, чи то миряни, бо Господь для всіх нас – батько. Це для нас найголовніше.

– До складу Львівської провінції Згромадження редемптористів (ЧНІ) територіально входять спільноти з усієї України, а також з поза її меж. Чому власне саме така назва, – Львівська, – а не інша?

– У тому часі, коли засновувалися провінції вони отримували назви від того місця, де знаходився головний уряд тієї структурної одиниці, у даному випадку – місто Львів. Тепер Львівська провінція територіально більше ніж місто Львів, область і Західна Україна. Нині до її складу входять спільноти, що є в центрі, на сході України, а також у Росії (Сибір), Бельгії, США та багатьох інших країнах. Тут не є питання якоїсь конкретної прив'язаності до певної території, населеного пункту і т.п. Наприклад, ми тепер зробили такий крок назовні – почали працювати у Білорусії, де вже є Білоруська католицька церква східного обряду, яка налагодила дуже добрі і інтенсивні стосунки з УГКЦ. Нині багато їхніх студентів навчаються у нас. Ми зараз маємо двох священників-редемптористів, членів Львівської

провінції, родом з Білорусії, які належать до греко-католицької церкви Білорусії.

Окрім того, за згодою відповідних інстанцій ми працюємо у Західній Європі для потреб українців, що там проживають, а також і для вірних латинського обряду.

– Напевно, що відбудуватимуться певні заходи, приурочені до ювілею. Де і коли?

– Знаєте, до питання святкування ми підійшли у досить такий, чисто "український" спосіб – не надто багато планували, а вийшло як завжди... Початок святкувань був на свято Арх.Михайла минулого року, хоча планували на 9 листопада – у день 280-ї річниці заснування Згромадження, але ми мусили перенести на 21 листопада. Потім було багато інших різних подій, очевидно найвизначнішою були відвідини Львівської провінції нашим генеральним урядом, Генеральним настоятелем М.Брейлем і отцем-генеральним вікарієм Е.Лопесом. У червні цього року відбувся з'їзд Архібратства Матері Божої Неустанної Помочі, в роботі якого взяв участь Координатор редемптористів у Європі о.Яцек Дзджалек. Потім був великий з'їзд молоді у Львові, який також був присвячений 100-літтю Львівської провінції редемптористів та низка інших заходів, що відбулися на наших парафіях. Крім того, має бути візитація від генерального уряду, під час якої впродовж місяця відбудуватиметься вивчення, озайомлення з діяльністю, життям та побутом редемптористів у всіх спільнотах, що є в Україні.

Все це спрямоване на ще більше поєднання з іншими спільнотами в Європі. Наприклад, наше Згромадження редемптористів в Іспанії цього року у жовтні відзначатиме своє 150-річчя. З цієї нагоди буде проголошено блаженними шістьох іспанських редемптористів-блаженними. У нас є особливіші братерські стосунки із іспанськими редемптористами через нашу спільноту в Барселоні, де два наші отці живуть і працюють разом з іспанськими редемптористами для величезної української громади, яка є у цьому місті.

І на завершення цього річчя святкувань ми плануємо деякі заходи у Брюсселі, звідки тому 100 років вирушили наші співбрати на душпастирську роботу до України.

У Львові 3-го жовтня в музеї історії релігії відкрилася виставка, присвячена Згромадженню редемптористів Львівської провінції, сестер св.Вікентія. На відкритті була Надзвичайний і Повноважний посол Бельгії в Україні Яна Зікмундова.

Проведемо також наукову конференцію про діяльність редемптористів. Готуємо до друку книгу з історії Згромадження редемптористів Львівської провінції, про наших блаженних новомучеників тощо.

(Закінчення, початок у газеті «Мета»,
число 10/108 за грудень 2014 р.)

До 130 – річчя від дня народження
Миколая Чарнецького

ПОГЛЯД ЧЕРЕЗ РОКИ

«Ми хочемо щастя. А самотнім нашим щастям є Бог. Не бійтеся, ми є у Божих руках» – гасло, за яким жив Миколай Чарнецький.

Преосвященний Кир Миколай Чарнецький – в'язень радянського концтабору Потьма (Мордовія, фото 1955-1956 рр.)

Сама ідея помисності, соборності Церкви в Україні без поєднання й ідеї єдності в Бозі і з Богом, відданості Богу і слідування до Царства Божого, вона немає сенсу. Просто створити якусь структуру – то не є найглибший сенс християнства. Ним є єднання у правді, – очевидно, що цінуючи також окремішність і неповторність кожної традиції.

– Якою є постать Миколая Чарнецького для молодшої генерації кліру УГКЦ, вірян, скажімо так, – через призму церкви, де спочиває блаженний ?

о. Ярослав Федунів:

– Впевнений, що повсюди, в усіх куточках України, де чули про нього, виявляють велику пошану до владики, подивляючи його багатостраждальне служіння Господу, нашій Церкві, упущеним людям, українській державі.

Відтоді, як у липні 2002 року мощі блаженного священномученика були перенесені з Личаківського цвинтаря до нашої церкви свщмч. Йосафата (вул. Замарстинівська, 134 – авт.), щосуботи відправляється молебень до блаженного Миколая Чарнецького. Окрім того, ми запровадили щочетверга молитовний чин на оздоровлення й зцілення з намащенням святим елеєм, і велика кількість людей бере участь у вечірній Літургії, після якої є молитовний чин з наміренням про Божу ласку через молитви до блаженного, через його заступництво. А щосереді у храмі блаженного священномученика Миколая Чарнецького, будівництво якого ще ведеться (на перетині вул. Варшавської – В.Чорновола), теж запровадили молитви на оздоровлення й зцілення.

Характерно, що не лише у ці спеціально відведені дні, а щодня у храмах перебуває велика кількість вірян, що потребують заступництва, опіки, допомоги блаженного владики. Приходять сотні людей, як колись приходили на його могилу, з подякою, діляться своїми переживаннями, отриманими ласками від Господа через заступництво Миколая Чарнецького. Дуже багато людей, що отримали ті чи інші ласки, про ті чудесні речі воліють не говорити через якісь причини. Можливо, встидаються, а,

Продовження у колонці на стор. 13

ЧЕРНЕЦЬ З НАДЗВИЧАЙНОЮ ПОКОРОЮ

Мені, малому ще на той час, вдалося особисто розмовляти з отцем Мироном. Побувати в скромній кімнатці отця Мирона, побувати на його похороні...

Між двома вершинами, Маковицею зліва та Чорногорицею справа, розміщена Дора – маленьке село на Гуцульщині, яке завдяки своєму розташуванню віддавна приваблювало до себе людей, які шукали миру та спокою. Саме в цій Богом благословенній землі понад тридцять років досягав святости та провадив людей до Небесного Отця покірний чернець о. МIRON.

Єромонах МIRON (Михайло Деренюк) народився 22 жовтня 1885 року в с. Ридодуби біля Чорткова на Тернопільщині. Від самого дитинства Михайло хотів іти в монастир, але мама йому забороняла. Та він не знеохочувався, але завжди молився за своє поклонання. З кожним роком бажання вступити до монастиря ставало сильнішим. Одного разу, ідучи якимось у своєму рідному селі на Вечірню, він зупинився на роздоріжжі біля хреста і благально запитав: «Ісусе, що мені робити?» І почув відповідь: «Пора, йди!» Михайло зрозумів ці слова як покликання до монашого життя. Не дочекавшись дозволу матері, він вирішив піти в монастир, бо відчував палке бажання служити Христові.

Узявши найнеобхідніші речі, він пустився в дорогу до монастиря у Скнилові, що поблизу Львова. По дорозі Михайло зустрів двох хлопців, які з ним розговорилися. Виявилось, що вони вертали зі Скнилова. «В цьому монастирі надзвичайно суворе життя. Ми не витримали», – відверто призналися хлопці. «А я саме такого монастиря шукаю, – відказав майбутній отець-подвижник.

Отець МIRON належав до числа перших ченців, яких Бог через митрополита Андрея Шептицького покликав до віднови східного монашества за студійським уставом.

Вже від перших днів перебування в монастирській спільноті Михайло відзначився чеснотою досконалого послушу. Одного разу йому дали помити підлогу в трапезній, і він акуратно виконав доручене завдання. Але хтось зі старших отців сказав, щоби він ще раз помив підлогу, щоб чистіша була. Здивований Михайло виявив досконалий послух. Він ще раз виконав доручену справу. Монаша братія, побачивши таку покору, між собою перемовилася: «Він буде святим монахом». Ці слова в майбутньому стали дійсністю.

Через кілька років перебування в монастирі бр. Михайло прийняв постриг Малої схими, отримавши ім'я МIRON.

Під час Першої світової війни неподалік монастиря проходив фронт. Одного разу, коли в монастирі задзвонили на молитву, угорці сприйняли це як сигнал для російських військ. Вони арештували монахів, в тому числі й брата Мирона. Кілька днів тримали їх у воді по коліна, а тоді відправили на фронт. На фронті братові видали військову форму,

карабін і набої та наказали йти на передову лінію. Проте основною зброєю схимонаха Мирона були чотки, а не карабін. Брат був настільки побожний, що ніколи б не вистрелив із карабіна в ближнього, а тому він обрав іншу тактику. Схимонах ішов уперед і молився Ісусову молитву: «Господи Ісусе Христе, Сину Божий, помилуй нас грішних». Російські вояки, побачивши такого солдата, який замість карабіна тримав вервицю, обминали його, а він таким чином перейшов лінію фронту.

Після війни, у 1919 р., схимонах МIRON повертається до Святоуспенської Унівської Лаври, де він працює в монастирській кухні та пекарні, провадить суворе аскетичне життя. Пропрацювавши цілу ніч у пекарні, він не дозволяв собі відпочинку вдень. Всі дивувалися його витривалості. Бувало, що відпочинком під час нічної праці був короткочасний сон, але брат МIRON навіть не сідав, а дримав, спершись до стіни. Брат МIRON навчав: «Старайтеся так зготувати страву, немовби ви готували її для самого Ісуса Христа, який має завітати до вас у гості».

Пізніше із благословенням архимандрита Климентія брат МIRON отримав дияконські священства.

В 1943 р. отця-диякона Мирона було призначено настоятелем монастиря св. пророка Іллі в Дорі. Від цього часу розпочалося нелегке подвижницьке життя «отця-настоятеля» – саме так його називали мешканці Дори. Понад тридцять років єрм. МIRON проповідував слово Боже на Гуцульщині.

Після Воскресіння Христового 1946 року владика Теодор Ромжа висвятив єродиякона Мирона на священника. Після свячень о. МIRON відвідав Унівську Лавру та отця-архимандрита Климентія. Тут його заарештували, довго допитували, але через декілька тижнів відпустили. Після допитів о. МIRON знову повернувся до монастиря св. пророка Іллі, що в Дорі.

Для єрм. Мирона молитва та піст були сенсом життя. Господь обдарував покірного ченця ласкою уздоровлювати. До нього з різних куточків Галичини та Гуцульщини привозили хворих, над

якими він читав молитви. Молитвою і постом, благодаттю Божою виганяв злих духів. Одного разу до нього привезли дівчину, яка була багато років паралізована, а після того, як отець помолився над нею, вона стала здоровою.

Під час війни, 1943 року, на Гуцульщині був великий голод. Отець МIRON та брат Порфирій варили п'ятдесятлітрову посудину їжі для того, щоб нагодувати виснажених голодом людей. До отця-настоятеля горнулися доряни, як до батька. Він завжди знаходив час для ближнього, оскільки в кожній людині, яка приходила до монастиря, він бачив Христа.

У 1944 році, коли німецькі та угорські війська відступали, якийсь невідомий чоловік вистрелив по угорських солдатах і втік. Оскільки постріл був з боку монастирського будинку, то монахів заарештували і з підняттями вгору руками повели через Дору. Коли в когось від утоми опускалися руки, його били прикладами. Три дні монахів тримали під арештом у Яремчі, замкнувши в якомусь льосі, знущаючись, не даючи їсти. Спочатку про монахів подумали, що вони євреї, і ось-ось мали розстріляти. Перед допитами й очікуванням вироків єродиякон МIRON і брат Порфирій підтримували дух людей і заохочували разом молитися за звільнення. І ось, коли справу вивчив вищий офіцер, він негайно звільнив монахів, бо, як виявилось, також був віруючим.

Після ліквідації УГКЦ радянська влада усюди закривала церкви та монастирі. Не оминуло це лихо і монастир св. пророка Іллі. У 1947 році о. Мирону та братам наказали покинути монастир. Приміщення брати-студити покинули, але не залишили вони своїх людей. З цього часу монастир починає нове життя – в підпіллі. Родина Клим'юків, які жили в Яремчі, прийняла в свою хату о. Мирона та бр. Порфирія, який був кравцем та відкрив свою артель у Яремчі.

Зі спогадів Євдокії Клим'юк ми довідуємося, що о. МIRON за підпілля служив щодня Утреню, Літургію, Часи, Вечірню. Він щодня відвідував старших людей, вночі ходив по різних селах, де уділяв Святі Тайни. Зокрема, він здійснював підпільні богослужіння в селах поблизу Яремчі: Дора, Ямна, Делятин та ін. Для отця не була страшною радянська влада – після ліквідації монастиря він і надалі ходив у монашому підряснику, незважаючи на погрози з боку міліції.

6 січня 1976 року, в Надвечір'я Різдва Христового, отець-настоятель МIRON відійшов у вічність... Цього дня, попри заборону тогочасної влади, приїхали попрощатися з ним дуже багато людей. Перед такою великою кількістю вірних безбожна влада була безсила. Похорон провадив о. Василь Вороновський та о. Порфирій Чучман, який завжди був поруч зі своїм настоятелем. «Отець МIRON був лагідний, як ангел. Він на землі був відображенням Христа», – згадує про отця Олена Федорчук.

Robert Erik, facebook

Літургійне споминання ієрархії в УГКЦ

1. Споминання ієрархії у богослужіннях УГКЦ повинно йти за таким порядком:

- Папа Римський
- Патріарх/Верховний Архієпископ
- Митрополит (де належиться)
- Правлячий архиєрей (додається помічник та емерит, якщо є)
- архиєрей, присутній на службі

2. Титули ієрархії:

- Папа Римський: «Святішого Вселенського Архієрея (ім'я), Папи Римського...»
- Патріарх /Верховний Архієпископ: «Блаженнішого Патріарха нашого (ім'я)...»
- Митрополит (де належиться): «Преосвященнішого Архієпископа і Митрополита нашого Кир (ім'я)...»

– Правлячий архиєрей (можна додати помічника та емерита)

– якщо архиєпископ: «Преосвященнішого архиєпископа нашого Кир (ім'я)...»

– якщо єпископ: «Боголюбивого єпископа нашого Кир (ім'я)...»

– якщо більше єпископів: «Боголюбивих єпископів наших Кир (ім'я) і Кир (ім'я)...» тощо.

3. Архиєрей, присутній на службі: згідно з чином

– якщо це митрополит або архиєпископ, його згадуємо після Патріарха

– якщо це єпископ, його згадуємо після Правля-

чого архиєрея

4. Чому не додаємо слово «нашого» перед іменем Святішого Отця?

– тому що він «вселенський», тобто «для всіх», універсальний;

– давніші служебники (перед римськими виданнями 1940–их років) не подають цього прикметника.

5. Чому не титулуємо «Кир» перед іменем Блаженнішого?

– тому що Патріарх є Отцем і Главою Церкви, а слово «Кир» означає «пан, господь» (від грецького «кіріос»), тож разом зі словом «Патріарх» це було би тафтологією.

Патріарша літургійна комісія УГКЦ

(Продовження, початок на 12 стор.)

може, у тому значенні, що отримали від Бога ласку і тихо дякують у своєму серці.

В нас в церкві є спеціальний журнал, в який люди записують свої почуття, свідчення про оздоровлення, зцілення, тощо, дякують за отримані ласки завдяки заступництву блаженного.

В 1996 році, після закінчення школи, я, вступивши до Чортківського дяківсько-катехитичного училища, вперше почув, що у Львові похований святий і на його могилі відбуваються дива з прохаючими, і я не міг збагнути, як тепер, у наш час, можуть ставатись чуда. Минув час, і я, з Божої ласки призначений настоятелем храму, де спочиває цей святий, є свідком чудесних зцілень, оздоровлень багатьох потребуєчих. І, що дуже втішає, особливо приємно бачити ту велику кількість молоді, яка щиро, з різними наміреннями, приходить до блаженного Миколая Чарнецького.

Нами започатковані місії і реколекції, присвячені Миколаю Чарнецькому. Для цього створена спеціальна місійна група, яка займається лише ними на запрошення різних парафій, громад. Кожна місія відбувається з моцями блаженного. А також самі священники, молоді і старші, з єпархії дуже часто приходять помолитися до блаженного, залучаючи з собою парафіян.

Вражаючим не лише для нас, молодих богослуживих людей, а й для усього загалу, була його величезна любов до людей, надзвичайна простота у спілкуванні. Культ його постаті поширюється величезною потугою по всій Україні. І не лише у нас. Під час навчання у Польщі до нас, студентів, приїхав якийсь римо-католицький єпископ, і треба було бачити, з яким натхненням, любов'ю і пошаною до постаті владики Миколая говорив він про блаженного. Для нас, українських студентів-редемптористів, було надзвичайно приємним, що Римо-Католицька Церква Польщі, єпископат не лише знають про нього, а ще й хочуть наслідувати його.

Говорячи про душпастирську працю єпископа Чарнецького, особливо у період радянського режиму, у жорстокому підпіллі, можна провести аналогію з реаліями України початку ХХІ століття. Маю на увазі наступне. З метою провідання наших вірян навесні цього року я з товаришем побував у Криму. Зважаючи на сьогоднішній час та місце призначення, ми були вимушені дотримуватися усіх правил конспірації, умов підпілля, притаманних часам минулого століття... Добиралися як звичайні туристи, хоча в наших наплічниках було зовсім не туристичне спорядження – чаша, дискос тощо.

Потаємно прибули до однієї оселі, потім – до другої і т.д, потаємно відправляли Служби Божі, сповідали, причащали, наражаючи себе і господарів на, скажімо так, неадекватну реакцію РПЦ та дії тамтешньої влади. І весь цей час ми згадували блаженного, мали за приклад його служіння Господу, адже ми були за таких самих умов, що й колись був сам Миколай Чарнецький.

о. Ігор Колісник:

– І ще таке. Якщо був такий чоловік в історії нашого народу, нашої Церкви, як блаженний священномученик Миколай Чарнецький, то його життєвий приклад, пережиття ним того величезного Божого милосердя допоможе нам, сьогоднішнім його співвітчизникам, змінити щось у собі на краще.

(Продовження у наступному числі «Мети»)

Ігор ДАЦЬКІВ

Літургійні жести та знаки

правою рукою, благоговійно і без поспіху прикладаючи руку до чола, грудей, правого та лівого рамен, сповідуючи таким чином Пасхальне таїнство смерті й воскресіння Ісуса Христа. Зазвичай хресне знамення ми супроводжуємо словами «В ім'я Отця, і Сина, і Святого Духа. Амінь», висловлюючи таким чином, що наше спасіння, звершене на хресті Господом Ісусом Христом, є задумом і дією Пресвятої.

Стояння – це найбільш природня постава людини. Для християнина вона є виразником духовної уваги й готовності виконати Божу волю. На богослужіннях ми часто чуємо: «Премудрість, прості», тобто «станьмо прямо». Наше «стояння» перед Господом є знаком нашої участі у Його Воскресінні: Христос сам устав із гробу, і нас підніс від тління до вічного життя. Саме тому, за найдавнішим церковним звичаєм, ми стоїмо на молитвах і богослужіннях щонеділі та протягом пасхального часу – у період від Великодня до Зіслання Святого Духа – не здійснюючи колінопрклонень, ані доземних поклонів.

Тримання рук вздовж тіла є виявом відкритості й готовності прийняти волю Божу. Складання рук навхрест на грудях під час молитви чи причастя виражає смирення перед Богом та, водночас, нашу віру в розп'ятого і воскреслого Спасителя. Підношення рук є знаком піднесення нашого ума та серця до Бога, а також усильного благання. Зараз у такій поставі моляться священнослужителі під час Божественної Літургії, а у давнину руки на молитвах підносили усі християни.

Поклін є виявом нашого покаяння, а також знаком глибокої пошани і почитання. Припадаючи до землі, сповідуюмо власну гріховність, а підносячись – вивольнення від гріха, яке дарує нам Господь силою Свого Хреста. Поклін буває великим (доземним) і малим (поясним). Поклони звуть також метаніями – від грецького

«метанойя» – «переміна ума», тобто кардинальна зміна нашого життя, звернення до Бога, яке відбувається через покаяння. Великі поклони з хресним знаменням чинимо переважно під час Великої посту, насамперед за молитвою святого Єфрема Сирійця, а малі – коли приступаємо до ікон, мощей та інших святинь. Схилення голови означає послух Богові та покору перед Його волею.

Колінопрклонення – це вираження покутної постави каяника перед Богом. Здавна через колінопрклоніння розкаяний грішник визнавав свої упадки і прохав у Господа прощення гріхів. Колінопрклонення є також знаком усердної або заступничої молитви Церкви: часто на різноманітних моліннях християни схиляють коліна на знак посиленого благання до Бога, а щороку в день П'ятдесятниці вся церковна спільнота молиться за себе й за цілий світ у особливих колінопрклонних молитвах.

Сидіння у храмі – насамперед ознака авторитету. Той, хто очолює літургійне зібрання, сидить перед тими, що на нього зібрані. Саме тому єпископ як глава місцевої Церкви сидить на горньому місці чи кафедрі, виявляючи цим своє покликання: бути пастирем і вчителем Христового стада. Також і священники як співучасники апостольського служіння сідають побіч єпископа. Втім, як у східній, так і у західній традиціях, вірний народ теж може сидіти під час деяких моментів богослужіння, наче слухач, який сприймає поучення. Сидіти, отже, можна під час проповіді, читання псалмів, старозавітних читань-паремій тощо. Втім, за звичаєм, при читанні новозавітних писань – головню Євангелія – ніхто не сидить. Природно, що право на сидіння під час богослужіння мають хворі, немічні, старі люди та діти.

Патріарша літургійна комісія УГКЦ

(Далі, у наступному числі «Мети».)

Людина є істотою психосоматичною, тобто поєднує в собі світ духовний зі світом матеріальним, реалізуючи прояви свого духа у тілесному вимірі. Приміром, усмішкою ми виражаємо радість, плачем – душевний смуток, обіймами, поцілунками та даруванням подарунків – любов тощо. Через такі зовнішні знаки нематеріальні реальності не просто представляються, але й стають дійсними. Іншими словами, ці знаки є реалістичними символами, які не просто ілюстративно вказують на якусь дійсність, не маючи до неї ніякого безпосереднього стосунку, але вони її у повному обсязі вміщують та уприсутнюють через якусь конкретну річ, дію, знак тощо.

Християнство ніколи не зосереджувалося тільки на «голій духовності», відкидаючи матеріальний аспект віри, адже Христос реально воплощується, стає досконалою людиною з тілом і душею, вказуючи цим на те, що жоден прояв нашого життя не є для Бога нікчемним або мало-значущим. Тому наша тілесна постава і жести також є важливими реалістичними символами, будучи зовнішніми виявами нашої особистої віри й побожності та цінними елементами молитви Церкви. Існує досить багато таких символічних постав і жестів: знак святого хреста, стояння, підношення рук, колінопрклонення, поклони, поцілунки тощо.

Знаком Святого Хреста християнин сповідує віру в Триєдиного Бога і дійсне воплощення Господа Ісуса Христа: складання разом трьох пальців – великого, вказівного і середнього – творимо на прославу Пресвятої Тройці, а пригинання до долоні інші двох – перстенового і мізинця – є вказівкою на дві природи воплощеного Слова Божого: Він Бог і людина водночас. Знак хреста кладемо

10 перешкод у молитві

Жак ГОТЪЄ,
dominikanie.pl

Продовження, початок
у попередньому числі «Мети».

5. Нічого не діється

Що робиться, коли виставляєш своє тіло на сонці? Грієшся його променями. Подібно і з молитвою: ти «підставляєшся» Богові для того, щоб дати себе любові й горіти внутрішньо. Під час молитви завжди щось відбувається. Але щоб побачити чуда, які Бог зробив, треба очей віри. Без віри і любові молитва може тобі здаватися втечею від світу, втратою часу, пусткою. Однак благословенна така втрата часу, яка відкриває щоденність на безкорисливість, перерва, яка уможлиблює занурення у вир дії.

Немає пустки в тому, що стосується Бога. Твій брак почуттів не означає браку Божої дії. Молитва завжди плідна, навіть коли нічого не вносить. Вона становить момент чування, який перериває дію. Молитва – справа повністю безкорислива. Її неможливо поррахувати, бо ми молимося тільки тому, що любимо. Згадай доброту Бога, яку вже пізнав у своєму житті, – і переконаєшся, що Він не зник зовсім із твого життя. Може статися, що під час індивідуальної чи спільної молитви у твоєму серці, як у серцях учнів з Емауса, запроменіє вогонь любові, й ти сповнишся радістю та спокоєм, тобі буде дано в особливому світлі побачити нескінченне Боже милосердя, будеш зі сльозами на очах слухати Боже слово і внутрішньо відчуєш Боже пробачення... В рамках запрошення Бог впроваджує адептів молитви в такий стан. Це, однак, може цілковито змінитися.

6. Мені нудно

Що мене змушує? Готові формули, повторення яких охолоджують запал. Усвідомлення того, що перебуваєш у порожнечі, в очікуванні на Бога, який не приходить, якому нічого не можеш сказати. Але тут ідеться не так про те, що роблю я, як про Того, Кого маю слухати і любити. Поза тим, Писання дає мені Слово Боже, яким можу молитися, коли власні слова здаються мені дуже мізерними. Перш ніж почнемо говорити до Бога, добрим буде вслухатися в Його слова.

Чи не повинен ти погодитися з нудьгою перед Богом? Молитва інколи полягає також і в нудзі перед Богом, яку зносять із любові. У такий спосіб, нічого не сподіваючись, цілу надію покладаємо на благодать Богу. Хіба ти не бідняк, який не вмів молитися? Молячись, відчуваєш своє безсилля, бо все, чим живеш, належить Богові, навіть твоя нудьга. Молитва також стає тривалим актом адорації Бога з огляду на те, Ким Він є.

Твоє відчуття нудності на молитві може виникати зі звичайної втоми, з того, що ти вибрав невідповідний момент, що маєш напружений графік чи працю, що носиш у собі негативний образ Бога або маєш таке сприйняття молитви. Бог ніколи не буде такий, які твої уявлення про Нього. А молитва – це дари Духа, які залишаються непізнаними. Коли на молитві ми переживаємо нудьгу, то найпростіше повторити слово «Ісусе», або «Люблю тебе, Господи, і знаю, що Ти мене любиш». Можна, за прикладом св. Терези, прикутої до ліжка, й геть нічого не говорити: «Нічого Йому не говорю, люблю Його». Нудьга може бути нагодою для науки вслуховуватися в тишу Бога. Не ламай собі голови вигаданням того, що треба Богові сказати. Говори те, що тобі спадає на думку. Вже лише твоє бурмотіння під носом захоплює серце Отця. Молитва оголює тебе з самого себе. Вона робить так, що ти перестаєш зосереджуватися на самому собі. Перед Богом маєш бути голий, як немовля в колісці – як Христос на хресті. Маєш погодитися на буття безборонним, безплідним, непоміченим. І попри все, не перестаєш витрачати для Нього часу, споглядати Його, поклонятися Йому і любити Його. Таким чином ти входиш у простір Його прагнення і дозволяєш, аби воля Бога замешкала в Тобі, попри збудження, яке відчуваєш у Його присутності. Єднаєшся зі всіма, хто нудиться,

(Продовження у колонці на стор. 15)

ЯК ПОВОДИТИСЯ У ХРАМІ

Обрядові питання

Знайти відповідь на запитання такого змісту допоможе доктор богословії п. Тарас ШМАНЬКО, автор книжки «Як поводитися у храмі». Сьогодні продовжуємо її публікацію. (Початок у газеті «Мета» № 95/6 за червень 2013 р.)

Традиційною для наших богослужень є постава навстоячки. Стоячи, ми виражаємо нашу готовність слухати Боже Слово. Стояння так само є поставою людей, які чогось очікують, у нашому випадку – приходу Христа у славі. Натомість постава навколішки є поставою покути. Ще Нікейський собор 325 року забороняв коліноприклонення у неділю, бо це не сумісне із радістю Христового воскресення, яке прославляє недільний день.

Практика ставати навколішки під час Божественної Літургії (коли священник освячує Дари та під час причастя вірних, коли самого Христа під видами Хліба і Вина виносять перед іконостас на солею, щоб подати «Святеє святим».

МАЛИЙ ВХІД

Під час Літургії відбувається Малий вхід, під час якого священник (або диякон) торжественно виносить південними дверима

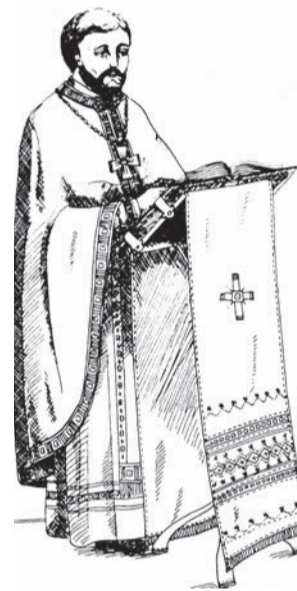
Однак у деяких наших храмах вкорінився звичай у певні моменти богослуження ставати навколішки. Зазвичай на Божественній Літургії клячуть після слів священника: «Побідну пісню співаючи...» і до «Твоє від Твоїх...» та під час причастя вірних, після слів священника: «Святеє святим» і до закінчення причастя вірних.

У деяких місцевостях побутують інші звичаї щодо клякання, і якщо ми перебуваємо в чужій парафії, то, мабуть, буде доречно клякати тоді, коли клякає увесь загальний вірних. Про клякання під час причастя буде сказано згодом.

• Чи можна сидіти під час Літургії?

У храмі прийнято молитися стоячи, але недужі можуть сидіти, бо як говорив один єпископ: «Краще сидіти думати про Бога, ніж стоячи думати

про ноги». Під час Божественної Літургії ті з вірних, що не можуть стояти, сідають на час читання Апостола або виголошення проповіді. З огляду на особливу тілесну неміч (хвороба, вагітність) вірним дозволяється сидіти протягом усієї Божественної Літургії, за винятком важливих частин (читання Євангелія, Великого входу, освячення Дарів). Під час причастя вірних сидати не дозволено, навіть якщо ми не причащаємося. Не сідають на усіх важливих частинах Літургії, тому дивним виглядає сидіння деяких осіб під час причастя вірних, коли самого Христа під видами Хліба і Вина виносять перед іконостас на солею, щоб подати «Святеє святим».

ЧИТАННЯ АПОСТОЛА І ЄВАНГЕЛІЯ

Невід'ємними елементами Літургії є читання зі Святого Письма. На Літургії їх є два – Апостол і Євангеліє. Для читань встановлено певний порядок, згідно з яким визначено, який уривок Святого Письма читають у той чи той день церковного року. Апостола може читати читець (дяк), а Євангеліє – лише диякон або священник.

* Чи потрібно хреститися перед читанням Апостола та опісля?

У церковній практиці зустрічаємо двояку практику: в одних храмах хрестяться перед і по Апостолі, а в інших –

тільки перед і по читанні Євангелія. Зазвичай хрестяться лише перед читанням Євангелія і після закінчення читання на словах: «Слава Тобі, Господи...».

• Чи під час читання Євангелія потрібно клякати?

Перед самим читанням диякон або священник закликає нас словами: «Премудрість, прості, вису-

хаймо святого Євангелія». Ці слова треба розуміти буквально. Нас закликають до особливої пильності, бо за хвилю ми почуємо Боже Слово. Для Божих дітей постава навстоячки є найбільш відповідною. В деяких місцевостях існує звичай клякати під аналоєм, на якому лежить Євангеліє (але більшість вірних при цьому стоять). Цей звичай хоч і заохочує до шанобливого ставлення до Божого Слова, однак не є зовсім відповідним давній традиції і духові східної Літургії. Часом у церквах бачимо, як окремі особи клякають посеред храму під час читання Євангелія навіть тоді, коли більшість вірних стоять. Звичайно, особисті молитовні пережиття не можна обмежити непорушними правилами, але все-таки спільнотний вимір Літургії вимагає певної однозгідності усієї громади.

• Чи слід підходити цілувати Євангеліє після читання?

У деяких місцевостях побутує звичай, згідно з яким, ті з вірних, які стоять недалеко солей, підходять і цілують Євангеліє після закінчення читання. Таким чином вони виражають свою повагу до Божого Слова. Богослужбові книги не передбачають у цей момент цілування Євангелія, однак там, де такий звичай існує, можна його дотримуватися.

• Чому в деяких храмах на Літургії після Євангелія перед проповіддю навколішки співають молитву «Дух Святий зійде на тя...»?

До тексту традиційної Літургії не дозволено включати жодних приватних додатків. Цієї молитви до Святого Духа немає в офіційних текстах Літургії нашої Церкви і її виконання під час Літургії можна вважати «самодіяльністю» приватних осіб.

(Далі – у наступних числах газети «Мета»)

Божественна Літургія У ЖИТТІ МИРЯНИНА

Тут доцільно використати багаторічний досвід вивчення літературних творів у навчальних закладах, який передбачає обов'язкове попереднє самостійне читання відповідного твору і вже після цього його обговорення, роз'яснення. Тобто необхідно заздалегідь (у переддень Служби Божої) самостійно вдома прочитати відповідні розділи з Євангелія та з Апостола, які містять ті фрагменти Біблії, що будуть читатися під час цього Богослужіння (саме розділи, щоб зрозуміти суть винесеного для вивчення фрагменту Євангелія), та спробувати самому, якщо можливо, усвідомити їх зміст). Таким чином прослухавши під час Служби Божої ще раз ці прочитані фрагменти з Євангелія та з Апостола, а також промовлену проповідь, буде легше зрозуміти суть цього Слова Божого. Перелік назв фрагментів з Євангелія та Апостола, які читаються під час богослужіння, на кожний день року подаються у спеціальних Церковних календарях (значення скорочень у цих календарях вказано наприкінці книги).

По-третє, одяг віруючих у храмі не повинен бути зухвалим і визивним, щоб не відволікати уваги інших від того, що відбувається у храмі, тобто він має бути скромним, чистим і акуратним. Одяг, окрім основної функції – бути прикриттям для нашого тіла, має ще й іншу функцію – виражальну. Вона полягає в тому, що одягаючись у певний одяг, ми немов «розповідаємо» про себе, про свої наміри. Адже по-особливому ми одягаємося у відповідальні моменти нашого життя (наприклад: шлюб, ділова зустріч, маскарад, похорони тощо).

У храмі на молитві чоловікам слід бути з непокритою головою, жінкам – з покритою. Цей біблійний припис міститься в Першому посланні апостола Павла до Коринтян (I Кор. 11, 3-10). Таким чином хустина для жінки в храмі – це молитовний одяг, який у зовнішній спосіб висвітлює її покірність перед Богом і внутрішнє ставлення до молитви. Зауважмо, що біблійні приписи щодо одягу у храмі були встановлені для підкреслення святості місця, в якому перебуваємо, святості події, в якій беремо участь, і любові (поваги) до ближніх, з якими разом молимося.

Жінкам, збираючись до храму Божого, завжди треба пам'ятати, що він не є тим місцем, де доцільно показувати новинки свого гардеробу чи принади тіла (приходити до храму в міні-спідницях, прозорих чи з великим декольте кофтах, у шортах або просто в рейтузах без спідниці тощо). Не варто наносити

яскравий макіяж, а також помаду товстим шаром, особливо тоді, коли ви збираєтеся приступати до Святого Причастя та цілувати Євангеліє, ікони, адже ви можете залишити сліди помади на ложечці, з якої приймає Святі Дари, та на Святих предметах, які цілуєте. Не слід також користуватися парфумами з різким запахом, бо навколо вас у храмі є багато людей і серед них можуть бути такі, що мають алергію на запахи.

Нікому не варто перед тим, як іти до храму курити, вживати спиртні напої, адже у такому стані недоречно приступати до Святого Причастя, цілувати ікони, Євангеліє.

По-четверте, до храму на Службу Божу треба завжди приходити за 10-15 хв до її початку, тоді буде час поставити свічки, подати записки за здоров'я чи упокій ваших близьких, помолитися перед іконами. Спізнюватися на богослужіння або виходити з них (без нагальної потреби) до їх закінчення – не можна.

Мобільні телефони перед входом до храму треба вимикати.

ПОВЕДІНКА У ХРАМІ ПЕРЕД СЛУЖБОЮ БОЖОЮ ТА ПІД ЧАС НЕЇ

Підійшовши до храму, зупиняємося недалеко від дверей і хрестимося. Входити до храму треба тихо і побожно, зі страхом Божим та з вірою, бо входимо у святиню, де з нами невидимо перебуває Сам Господь. Розмови, сміх, шум при вході та під час перебування у храмі зневажають святість Божого дому і не сумісні з християнським благочестям.

Увійшовши у святий храм перед початком Служби Божої, можна промовити митареву молитву: «Боже, милостивий будь мені грішному. Боже, очисти мої гріхи і помилуй мене. Без числа нагрівив (нагрішила) я, Господи, прости мені». Потім підійти до тетраподу, на якому лежить храмова чи «святкова» ікона або хрест і, двічі перехрестившись, поцілувати їх, а

тоді – перехреститися ще раз. Цілувати зображення на іконах в обличчя не можна. Якщо на іконі зображений Господь на весь зріст, то слід цілувати ноги, в інших випадках – руку. Плащаницю цілуємо в зображенні на ній Христові рани. На іконах Божої Матері і святих – цілуємо руку. При зображенні на іконі тільки голови – цілуємо волосся.

Після пошанування ікони, стаємо на певне місце у храмі (з часом люди звикають стояти на «своєму» місці, тобто такому місці, яке їм найкраще підходить для молитви). Якщо це місце зайняте, то стаємо там, де вільно (у Божому храмі не годиться виявляти якісь претензії на власне місце) і мовимо (можна стоячи або на колінах) свої молитви, висловлюючи намір, з яким прийшли. Традиційно використовують молитви, подані у молитовниках. Промовивши молитви, піднімаємося з колін та поклоном і християнським привітанням (але не за руку) вітаємося з присутніми, що стоять поруч. Якщо ви спізналися на богослужіння, то, щоб не відволікати віруючих у храмі від молитви і не заважати їм зосередитися на ній, до тетраподу не підходьте, станьте на вільне місце у храмі, своїх молитов не промовляйте, з ніким не вітайтеся, а відразу підтримуйте спільну молитву.

Ще на початку християнства було заведено, щоб у храмі жінки стояли окремо від чоловіків (колись навіть за «спеціальною» перегородкою). Тепер чоловіки у храмі, зазвичай, стоять праворуч, а жінки – ліворуч (подружжя може стояти разом, наприклад, у центральній частині храму). Звісно, що такого звичаю кожен дотримується із власної волі, бо теперішні церковні приписи не регламентують того, де люди мають стояти у храмі. Однак прохід навпроти Царських воріт (за можливості) не займають, щоб був вільний доступ до тетраподу.

Далі – у наступних числах газети «Мета».

Богдан КУДЕРЕВКО

Мандруючи Інтернетом

і заступаєшся за них у своїй безпорадній молитві.

7. Дуже часто відволікаюся

Відволікатися під час молитви – це нормально. Це знак, що ми живемо і наша голова працює. На противагу до рішення молитви, відволікання часто не становлять вираження нашої волі. Вони прилітають і відлітають, як мухи, що не дозволяють зосередитися так, як би ми цього хотіли. Деякі беруться ззовні: наприклад, вуличний шум; інші – з самої людини, наприклад, образи зі свідомості, спогади пам'яті, тілесні хвороби. Бажання їх позбутися викликає додаткове замішання, тож краще молитися разом із ними. Якщо маєш відволікання, які приходять настирливо, – наприклад, думка про якусь зустріч, нагадування, що мусиш купити хліб, закінчити роботу, зателефонувати, – запиши їх на картку і молися далі. Їх замінять інші думки, але вже не аж так настирливо.

Відволікання становить нагоду до молитви. Ти сам найкраще зумієш перетворити їх у прохання, молитву. Таке наше життя. «Дякую Тобі, Господи, за автомобіль, який мушу поладнати. Будь благословенний у дітях, які мене засмучують. Поможі, Господи, прийняти таким, як є, того колегу. Перепрошую за прагнення помсти. Дякую, що нагадуєш, що скоро Різдво. Довіряю Тобі оцю особу...»

Все може стати можливістю звернутися до Бога, який знає наші слабкості: «Господи, навчи мене молитися. Допоможи мені, Боже. Духу Святий, Ти сам молися за мене». Господь Бог воліє, аби наша молитва була повна роздумів, ніж щоб не було її взагалі. Принось себе Богові таким, який ти є. Він не погордує твоєю дитячою молитвою. Тільки любов важлива в нашій витривалості на молитві, незалежно від того, чи приходять розсіяння, чи ні.

Може, одного дня так тебе огорне присутність Отця, Ісуса чи Духа, що ти ні про більше що не зможеш думати. Залишайся внутрішні пориви серця, споглядання, любовна увага. Переконаєшся, що молитва може бути розкішшю.

8. Я – людина праці

Всі причини, якими ми виправдовуємо брак молитви, – «правильні». Наприклад, «допомога іншим – це краще, ніж витрата часу на молитву»; «Моя робота – це моя молитва, і досить»; «Маю натуру діяльну, не споглядальну». Любов до ближнього і жертвування Богові своєї роботи не повинні віддаляти від безкорисливої особистої молитви, а навпаки. Ми повинні до неї йти як до джерела, що оживляє нашу діяльність і дозволяє пережити цілий день у єдності з Богом. Коли молишся регулярно, твоя робота принесе ще більші плоди, а твої дії не стануть пустими. Святий Бенедикт ішов до мети, керуючись правилом «молися і працюй».

Час, який призначаєш на молитву, буде ще плідніший, коли цілий день будеш у молитовній налаштованості, або ж у поставі відкритості на людину і Бога. Діяльність і споглядання подібні до двох сестер.

Завдяки щоденним молитві й адорації ти маєш більший шанс співпрацювати з Богом і любити людей заради них самих. У цьому полягав секрет Матері Терези та її згромадження: «Щовечора, повертаючись із праці, ми йшли до каплиці на годину адорації. В лагідному вечорі знаходимо спокій у присутності Христа. Ця година близькості з Ісусом має велике значення. Я бачила велику зміну, яка сталася в нашому згромадженні, відколи завели практику щоденної адорації. Завдяки цьому наша любов до Ісуса стала чимось щоденним, наша любов одних до одних – більш сердечною, а наша любов до бідних – більш співчутливою».

Святий Ігнатій Лойола казав, що в кожній речі треба знаходити Бога. Бог хоче, аби ми вибирали повноту життя у Христі. Вибрати життя означає молитися разом із Сином, жертвувати Йому себе, особливо в Євхаристії, коли тільки можливо – поклонятися Йому в Євхаристії. Це також означає включення у життя Духа, який у серці світу охоплює творення.

Далі – у наступному числі газети «Мета».

Археологи знайшли в Єрусалимі ймовірне місце суду над Христом

лацу Ірода Антипи. Саме там, вважають вчені, префект Юдеї Понтій Пилат, який гостював у Ірода, і засудив Ісуса до

професор археології університету Північної Кароліни (США). Він, зокрема, вказує на наявну в Євангелії від Івана згадку, що процес був влаштований неподалік воріт на нерівній бруківці з кругляка. Ці деталі відповідають археологічним знахідкам, які були зроблені раніше поруч із «Вежою Давида», вважає Гібсон.

Існують й інші версії щодо того, де відбувався суд над Христом. Згідно з однією з них, процес проводився на території армійських казарм.

УНІАН

Ізраїльські археологи виявили ймовірне місце суду над Ісусом Христом в Єрусалимі. Про це повідомляє Lenta.ru з посиланням на «The Washington Post».

Під час розкопок, які вже протягом 15 років ведуться біля музею «Вежа Давида», дослідники знайшли залишки покинутої будівлі. Археологи знали, що споруда використовувалася як в'язниця при турецькому, а потім при британському правлінні. Однак зараз вони припустили, що виявили руїни па-

смерті.

У тому, що суд відбувався в палаці Ірода Антипи, впевнений, зокрема, Шимон Гібсон,

можна побачити в бібліотеці Абельського Християнського Університету, де вона зберігається в дубовому футлярі.

Біблія в Сіоні

Видавничим домом «Дейч» (Росія) випущена 6-томна «Біблія в Сіоні» – єдине в світі видання. Його унікальність полягає в тому, що томи Святої книги поміщені в сіон – стародавнє сховище церковного начиння, яке сьогодні практично не зустрічається. Сіон виготовлений зі срібла з позолотою і бронзи. Томи книги вставлені в ніші, вкриті оксамитом. Вага сіону з шістьма томами Біблії – понад 40 кг. Спеціальний механізм, розроблений в Музеї Книги Вадима Вольфсона, дозволяє повернути сіон так, щоб взяти потрібний том.

Радянська Біблія

У радянський час отримати доступ до релігійної літератури було вельми складно. У 1960-х роках Корній Чуковський запросив дозвіл на видання біблійних переказів, адаптованих для дітей відомими літераторами. Проект дозволили, але тільки за умови, що в книзі не повинні згадуватися ані Бог, ані євреї. Чуковський придумав для Бога псевдонім «Чарівник Яхве». Біблія для дітей була випущена у 1968 році видавництвом «Дитяча література» і називалася «Вавилонська вежа та інші стародавні легенди», але практично відразу була знищена. Наступне видання книги відбулося тільки в 1990 році.

Біблія

Сальвадора Далі

У 1963 році колекціонер, мільйонер і християнин Джузеппе Альбаретто запропонував Сальвадору Далі проілюструвати нове видання Біблії. Той з радістю погодився. За 2 роки один з найбільш зухвалих живописців 20-го століття створив свій найбільший графічний цикл – 105 робіт у змішаній техніці (гуаш, акварель, туш, олівець і пастель). Ще 3 роки знадобилося, щоб малюнки перевести в літографію. Після виходу першого видання в Італії випустили особливий екземпляр в білій шкіряній палітурці з золотом. Цю книгу подарували Папі Римському.

Найбільша рукописна Біблія

Суніл Йосип Бхопал з Індії створив найбільшу в світі рукописну Біблію. Священна книга складається з 16.000 сторінок і важить 61 кг. Ентузіаст переписав від руки всі вірші Нового Завіту за 123 дні.

novate.ru

7 найнезвичніших видань Біблії

Біблія потрапила до Книги рекордів Гіннеса як книга, видана найбільшим накладом. Тільки за 2 останніх століття загальний тираж Книги книг склав 8 000 млн примірників. Біблія перекладена на понад 2500 мов і діалектів усього світу. Сьогодні пропонуємо огляд найбільш незвичайних видань.

Найдорожча Біблія

Найдорожчою Біблією вважається Біблія Гутенберга. Ця книга, що вийшла у 1456 році, стала точкою відліку історії друкарства в Європі. Гутенбергом було надруковано 180 примірників Біблії: 45 – на пергаменті, а решта на італійському папері з водяними знаками. До наших днів у повному своєму змісті збереглася тільки 21 книга. Різні екземпляри її оцінюють від \$ 25 млн. До \$ 35 млн.

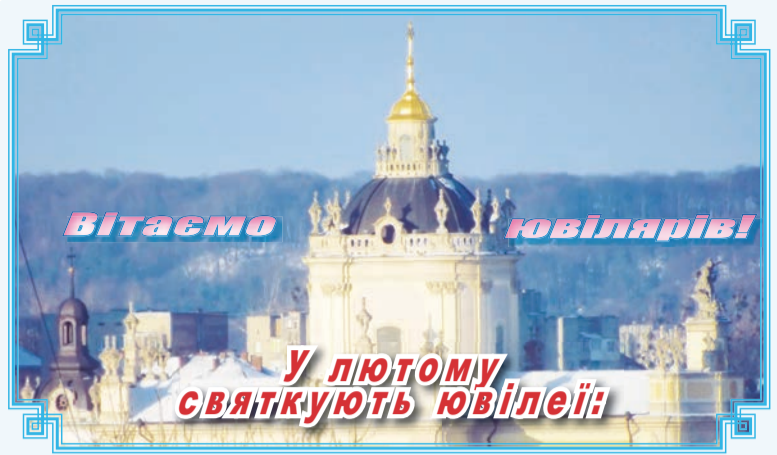

Найменша Біблія

Вчені з ізраїльського технологічного університету «написали» весь текст Старого завіту на кремнієвій пластинці площею 0,5 квадратних міліметра. Візуально цю платівку неможливо відрізнити від піщинки. Для написання тексту був використаний сфокусований пучок іонів гелію, який вибивав з золотого покриття кремнієвої пластини атоми золота. Процес зайняв всього 1 годину. За цей час на кремнієву пластину нанесли 300 тисяч слів давньоєврейською мовою.

Найбільша Біблія

Найбільшу в світі Біблію, довжиною 249 см (у відкритому вигляді) і висотою в 110,5 см, створив у 1930 році американський тесля Louis Waynai. Вага Біблії 496 кг. Вона містить 8048 віддрукованих вручну сторінок. Шрифт тексту майже 3 см заввишки. Створювалася найбільша у світі Біблія за допомогою саморобного друкарського преса. На реалізацію проекту потрібно було 2 роки і \$ 10 тис. В даний час цю книгу

Вітаємо

ювілярів!

У лютому
святкують ювілеї:

- 40-річчя священства – о. Степан Кащук (23.02)
- 35-річчя священства – о. Ростислав Процюк (10.02)
- 25-річчя священства – о. Богдан Пушкар (15.02)
- 20-річчя священства – о. Василь Ковальчук (15.02)
- 20-річчя священства – о. Юрій Воловецький (15.02)
- 20-річчя священства – о. Роман Височанський (15.02)
- 20-річчя священства – о. Василь Милькус (15.02)
- 20-річчя священства – о. Андрій Литвин (15.02)

- 75-річчя уродин – о. Микола Кушнір (12.02)
- 75-річчя уродин – о. Зіновій Павлиш (22.02)
- 55-річчя уродин – о. Іван Галімурка (10.02)
- 50-річчя уродин – о. Мирослав Притула (02.02)
- 35-річчя уродин – о. Олег Пігій (22.02)
- 35-річчя уродин – о. Микола Пришляк (25.02)

ОТЦІ-ПУСТЕЛЬНИКИ СМІЮТЬСЯ

Не говоріть мені про ченців, які ніколи не сміються. Це смішно...

В одному монастирі молодий чернець під час трапези побачив у себе в тарілці сарану.

– Заміни мені її, – попросив він брата-кухаря.

– Спробую, – відповів той, – але в цю пору року сарана є великою рідкістю.

Один старець зауважив: «Існують хвороби, які немає потреби лікувати, бо лише вони здатні вберегти від інших, набагато гірших».

Якось один олександрійський єпископ, який не звик до аскетичного чернечого життя, був змушений провести ніч у монастирі Еннатон. Перед тим, як розтягнутися на убогому ложі у відведеній йому келії, він помітив на підлозі трьох клопів. Єпископ покликав одного з братів і каже:

– Ти бачиш?

– Не переживай, владико, – відповідає той, – адже це – всього лише клопи. При цьому, зауваж, вони мертві...

Піднявшись спозранку, єпископ побачивши того самого брата і каже:

– Так, три вчорашні клопи справді були мертві, але який на товп зібрався на їхні похорони!

На могилі одного старця помістили напис: «Тут покоїться в мирі отець Ісидор. Тіло його похоронене в Олександрії».

«... розсудливі увінчуються знанням» (Припов. 14, 18)

Отче, я починаю старіти, – зітхнув якийсь один брат.

– Якщо ти хочеш навчитися старіти, – відповідає йому старець, – звертай увагу не на те, чого позбавляє нас старість, а на те, що вона нам залишає.

Отець Ісарій якийсь підмітив: «Для того, хто вірує, немає питань, а для того, хто не вірує, немає відповідей».

Молодий чернець, що не витримав суворого життя пустельника, повернувся до Олександрії й кинувся в першу ж таверну, що потрапила на очі.

– Келих вина до початку дискусії!

Випивши його залпом, він зажадав знову:

– Господарю, ще келих до початку дискусії!

Нарешті:

– Увесь глек до початку дискусії!

Господар, нічого не підозрюючи, запитує:

– Про яку дискусію ти говориш, брате?

– Про ту, яка зараз почнеться, коли я скажу тобі, що у мене немає ані гроша!

Свідоцтво про реєстрацію
КВ 4266

При передруку матеріалів посилання на газету «МЕТА» обов'язкове!

Над випуском працювали:

головний редактор:

о. Іван ГАЛІМУРКА,

літературний редактор Святослав СМУК,

більдредатор і технічний редактор:

Вячеслав ЧИЖЕВСЬКИЙ.

Відгуки та пропозиції надсилати на адресу:

площа св. Юра, 5, м. Львів,

Україна, 79000,

тел. (0322) 79-86-93;

тел. (032) 233-40-73;

e-mail: meta.ugcc@gmail.com

meta_ugcc@ukr.net

Редакція залишає за собою право скорочувати і редагувати матеріали. За достовірність фактів відповідає автор.

Рекламні оголошення приймаються вчитаними і відредагованими рекламодавцем.

Матеріали не рецензуються і не повертаються. Редакція може не поділяти думку автора.

Друк: ПрАТ «Видавничий Дім «Високий Замок»

Тираж: 6000 примірників, Замовл. № _____